יודען, געדענקט די רדיפות אויף אייערע ברידער אין דייטשלאנד

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem
NAJER FOLKSBLAT
פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 169 | Łódź, Niedziela, 23 lipca 1933 r. | עלפטער יאהרגאנג | לאדז, זונטאג, כ"ט תמוז תרצ"ג | № 169
Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

1 ציוניסטען-וועהלער!

ווילט איהר
פראקטישע קאנסטרוקטיווע אויפבוי-ארבייט אין ארץ-ישראל –
א פרייע עליה פון אלע פאלקס-שיכטען, פון מיטעלשטאנד און חלוצישע יוגענד –
אפשטעלען דעם האס און ברידער-קאמף אין דער ציוניסטישער מחנה –
א שטארקע און מעכטיגע אלגעמיינע ציוניסטישע בעוועגונג –
שטימט פאר דער פעראייניגטער ליסטע פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין פוילען נומער 1

„תומכי אורחים"
לאדז, פאמארסקא 18

היינט, זונטאג, דעם 23-טען יולי 3 א זייגער נאכמיטאג
ווערט איינגעארדענט דורך דעם „תומכי אורחים"
הילפס-פעראיין

פארק העלענאוו

א גרויסער גארטען-פעסט

מיט אן איבעראשענד רייך פראגראם, וואס לאדז האט נאך נישט בעוויזען צו זעהן

נאר 1 מאל!!! — איטאליענישע קינסטלער אין לאדז — די וואונדער פון XX יאהרהונדערט — נאר 1 מאל!!!

דער וועלט-בעריהמטער אילוזיאניסט און צויבער-קינסטלער פון איטאליען סיניאר פאנעטטי און מים פאני ווערען אויפטרעטען מיט אויסערגעוועהנליכע מאגנעטישע און היפנאטישע קונסט-נומערן צוו. אנד. „דער מענש אין דער לופט" אין גאנץ אייראפא טרעטען די קינסטלער אויף ביי אויספערקויפטע צירק און ספארט-פלעצער.

ארטיסטישע אויפטריטען פון 1) די בעליבטע סובּרעטין נינא ניעווסקא. 2) דער גוט-בעקאנטער פויליש-יודישער בוף-קאמיקער יעזשי לענסקי אין א נייעסטען רעפערטואר. 3) דער בעוואוסטער הומאריסט משה גאלדבערג וועט זינגען פערשידענע יודישע לידער און נייעסטע קופלעטען.

סימפאנישער קאנצערט פון 40 מאן אונטער דער אנפ. פון פראפ. טעאדאר רידער.-- פאנטאן 1 לאטעריע פון 2000 ווערטפולע געווינסטען: 2 ראווערען, 1 ראדיא, לעבעדיגע פויגל, פער-שידענע סחורות. פאנטאן פון בלאזען-שפאטען.
10.30 אווענט איבער'ן וואסער רעקעטען און בענגאליש פייער. שיס-בודעס, קארוזעלע, דאנסינג, לודקעס און קאנפעטי.

דער בעריהמטער חזן וואלף זשעמבינסקי וועט זינגען איינעגע רעליגיעזע און יודישע פאלקס-לידער.

יעדעס קינד בעקומט ביים איינגאנג אין גארטען א פריז. בילעטען פאר דערוואקסענע 1 זל., פאר קינדער 54 גראשען איז צו בעקומען זונטאג פון 2 א זייגער אין קאסע פון העלענאוו.

---

4 איידער דו גיסט אפ דיין שטימע — מוזט דו טראכטען, אפשאצען און וועהלען!

שיק נישט יענע, וואס זענען פאר סעפאראטיזם, „מנהיגיזם" און פארטייאישען פרימאט; קעהר זיך אפ פון יענע וואס האבען ביז יעצט נישט בעוויזען צו שאפען א שטארקע ציוניסטישע ארגאניזאציע, און אפצושאפען דעם אנטי-ציוניסטישען רעזשים אין ארץ-ישראל. שיק דעמאקראטישע רעוויזיאניסטען, וואס ווייסען וואס זיי ווילען און וועמען עס גילט איינאיינציגער פרימאט: פאלק, לאנד, שפראך

שטים פאר № 4 פאר דער ליסטע פון יודענשטאטלער און מלוכה-בויער מיט

מאיר גראסמאן

---

6 ציוניסטישע וועהלער! מאכט א סוף צו דער רויטער געפאהר אין דער ציוניסטישער בעוועגונג

שטימט פאר ## זשאבאטינסקי'ן פאר דער רעוויזיאניסטישער ליסטע נומער 6

Dr. L.
Czarnożył
ארדינירט
אין זומער-סעזאן
— אין —
CIECHOCINEK
willa Kościuszko.

די ביורא פון צייטונגען
— פון —
Aleksander KLINGBEIL
ציגעל-גאס 22
פער'סמ'ט לאדז
מיט דער
היטלערישער
פרעסע.

---

1 ציוניסטען, ציוניסטישע פרויען, יוגענד, ציוניסט. האנדווערקער, קליינהענדלער,

וועהלט די פארשטעהער פונ'ם מלוכה-בויענדען פאלקסטימליכען ציוניזם
אגיטירט און שטימט פאר דער ליסטע נומער 1

א וויכטיגע ליקווידאציע אין לאדז!!!

צוזוי ווי חיים מענדראווסקי, אגראדאווע 8 האט ליקווידירט זיין געשעפט פון יודישע לאנגע מלבושים און איז געפאהרען קיין ארץ-ישראל, צוליב דעם האב איך

ה. שניצער

נאוואמיעסקא 3 אין הויף געוועלב 39

פארגרעסערט מיין געשעפט פון יודישע לאנגע מלבושים, וואו מען בעקומט זיידענע יובעצעס, שלאף רעק, אלפאגענע, צייגענע, האלב-וואלענע כאלאטלעך. זומער- און ווינטער-פאלטענס, געהאקטע אנציגער פאר דערוואקסענע און פאר קינדער פון די בעסטע שטאפען אויך בעקומט איהר אן אויסשטייער פון 7 מלבושים פאר 90 זל.

בעמערקונג: דער געוועזענער צושניידער און הערקשטעל-פיהרער פון חיים מענדראווסקי ארבייט אין מיין געשעפט. בעשטעלונגען ווערען אויסגעפערטיגט אין משך פון 24 שעה. — געדענקט דעם אדרעס!

ה. שניצער,
נאוואמיעסקא 3 אין הויף געוועלב 39.

ציוניסטישע יוגענד!

העלפט צום נצחון פון אונזער ליסטע.
שטעלט זיך אלע צו דער וואהל-ארבייט!
דאס וואהל-ביורא איז טעטיג פון 8 פריה אין לאקאל פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, שרודמיעסקא 29.
קאמיטעט
פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין לאדז.

די נייעסטע מאדעלען
פון זומער-שיך
און פלעציאנקעס
איז א רייכע אויסוואהל עמפפעהלט

A. Ogórek

11 ZAWADZKA 11.

דער פראקוראר ברענגט בעלאסטענדע בעווייזען געגען סטאווסקי'ן

ירושלים, 20 (יט"א טעלעגראפיש)
עס איז פעררעפענטליכט געווארען די ערקלע־רונג, וואס עס האט אפגעגעבען דער פראקוראר ביים אויספארשונגס־ריכטער, דעם פאריגען דאנער־שטאג אין ענין סטאווסקי.

דער פראקוראר האט געזאגט, אז עס איז פעסטגעשטעלט געווארען, אז ארלאזאראוו מער דער, האט געמוזט ארויבערקלעטערען איבער א פארקען, כדי צוצוקומען צום ארט, וואו דער מארד איז פארגעקומען און אזוי ווי דער פארקען איז פארנעגעלט, האט זיך דער מערדער געמוזט איינ־רייסען די מלבושים. און סטאווסקי'ס מלבושים זענען איינגעריסען פון נעגעל.

יודישע קאלאניסטען אין א"י

וועלען בעשעפטיגען דייטשע יודען

ירושלים, 20 (יט"א טעלעגראפיש)
עס האט זיך געשלאסען די קאנפערענץ פון די יודישע קאלאניסטען.

די קאנפערענץ האט בעשלאסען צו בעשעפ־טיגען, יודישע פליטים פון דייטשלאנד, אין על־טער פון 17 ביז 20 יאהר.

צום 18. ציוניסטישען קאנגרעס

וואהל־רעזולטאט אין לאנדאן און אין דרום־אפריקא

לאנדאן, 20 (יט"א טעלעגראפיש)
דער ענטגילטיגער רעזולטאט פון די וואהלען צום 18 ציוניסטישען קאנגרעס איז: 6 אלגע־מיינע ציוניסטען; 2 ארבייטער, און 1 „מזרחי".

יאהאניסבורג, 20 (יט"א טעלעגראפיש)
דער רעזולטאט פון די וואהלען צום ציוניסטי־שען קאנגרעס אין דרום־אפריקא, איז: 3 אלגעמיי־נע ציוניסטען; 2 ארבייטער, 1 מזרחי און 1 פער איניגטע רעוויזיאניסטען.

ארעסטירט 300 יודישע סוחרים אין נירענבערג

נירענבערג, 20 (יט"א טעלעגראפיש דא זענען ארעסטירט געווארען 300 יודישע סוחרים.

בייי נעווראלגיע, מיגרען

Togal

און פערשידענע עהנליכע שמערצען ווירקען טאגאל־טאבלעטקעס שנעל און זיכער. אפילו אין פארעלטערטע פאלען האט מען מיט טאגאל דערגרייכט אונגעוועהנליך גוטע דערפאלגען. טויזענדער דאקטוירים האבען אנערקענט די גוטע ווירקונג פון טאגאל. פרוווט אליין אויס און איבערציייגט אייך! אין אלע אפטייקען

פראצעס געגען 42 ענדעקעס

פאר ארויסרופען אנטי־יודישע אונרוהען

וואדאוויצע, 22 (ספ. טעל.)
היינט האט זיך אין קרייז־געריכט אנגעהוי־בען דער פראצעס פון 42 ענדעקעס וואס ווערען געמשפט פאר בעטייליגען זיך אין אנטי־יודישע ארויסטרעטונגען, אין מערץ פון ה. י. 12 אנגע־קלאגטע האבען זיך ביז'ן פראצעס געפונען אין טורמע.

נאכ'ן איבערלייענען דעם בעשולדיגונגס־אקט האבען די פערטיידיגער פארגעלייגט אפצולייגען דעם פראצעס און דעווייל ביז'ן נייעם טער־מין צו בעפרייען די 12 אנגעקלאגטע, וועלכע האבען זיך ביז איצט געפונען אין טורמע.

דער דאזיגער פארשלאג איז דורכ'ן געריכט אפגעווארפען געווארען.

דער ערשטער איז אויסגעהערט געווארען דער הויפט־בעשולדיגטער פעיעס, אנ'עמעריטירטער גימ נאזיע־לעהרער פון ביעלסק. ער אנערקענט זיך נישט פאר שולדיג. איניגע אנגעקלאגטע וועלכע האבען בעת דער אויספארשונג זיך מודה געווען און דערביי אויך געגעבען דערקלערונגען, וואס האבען דאן זייער בעשווערט דעם הויפט־אנגע־קלאגטען — האבען איצט זייערע אמאליגע דער־קלערונגען צוריקגעצויגען. היות די דאזיגע חברה האבען זיך שטארק געקלאגט אויף קאפ־ווייטאג האט דאס געריכט ארויסגעפאדערט א דאקטאר און אין רעזולטאט — אפגעלייגט די ווייטערדיגע פער־האנדלונגען ביז מאנטאג אינדערפריה.

היינט זענען ווייטער אויסגעהערט געווארען די אנגעקלאגטע, וועלכע זענען זיך נישט מודה.

פאר
גאלד, ביזשוטעריע
און לאמבארד־קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

קראך אויף די אמעריקאנער בערזעס

געפאלען די פרייזען פון תבואה און בוימוואל

לאנדאן, 22 (ספ. טעל.)
צוליב דעם, וואס דער קורס פון דאלאר האט זיך געהויבען און האט דערגרייכט ביז 4,65 פאר א פונט זענען אין גאנץ אמעריקע גוואלדיג געפא־לען אלע אקציעס און רויע מאטעריאלען. אויף די בערזעס הערשט א גרויסע מהומה, וואס דערמאנט דעם קאטאסטראפאלען קראך פון יאהר 1929.

צוזאמען זענען פערקויפט געווארען 8 מיל־יאן אקציעס. אויפ'ן תבואה־מארק איז די פרייזען־ירידה אנ'אומגעהויערע, די פרייזען פון ווייץ זע־נען אין טשיקאגא געפאלען פון 13 ביז 15 סענט, האבער איז געפאלען פון 6 מיט א האלבען ביז 10 א האלבע סענט, רייז פון 21 ביז 26 סענט, גערשטען איז געפאלען מיט 5 סענט, אויך די בוימוואל־פרייזען זענען געוואלטיג געפאלען און זענען פערנאטירט געווארען מיט 72 ביז 80 פונק־טען, ווייניגער פון די פריהערדיגע פרייזען.

אין צוזאמענהאנג מיט די אויסערגעוועהנליכע בערזע־שפעקולאציעס אין ניו־יארק און טשיקאגא גייען ארום קלאנגען, אז די בערזעס וועלען גע־צוואונגען ווערען צו שליסען זיך.

לויט דער מיינונג פון די אינדוסטריעלע קרייזען איז די סיבה פון קראך די נישט־גלייכהייט צווישען די פרייזען און די פעדינסטען פון דער ארבייטענדיגער בעפעלקערונג. דער הויכער ווירט־שאפטליכער בעאמטער דזשאנסאן האט געזאגט: אויב אין משך פון 1 ביז 2 חדשים וועלען די לוינען נישט פערגרעסערט ווערען וועלען מיר זיין עדות פון א שרעקליכען קריזיס.

די זעלבע בעאמטער רופט ארויס פאלגענ־דיגע פאדערונגען: 1) 35 שעה'דיגע ארבייטס־וואך פאר אלע ארבייטער אין דער אינדוסטריע 2) 40־שעה'דיגע ארבייטס־וואך פאר ביורא־אנגע שטעלטע, 3) מינימאלער לוין פון 40 סענט א שעה פאר נישט קוואליפיצירטע ארבייטער, 4) מינימאל'ער געהאלט פון 15 דאלאר א וואך פאר ביורא־אנגע־שטעלטע.

טשיקאגא, 22 (ספ. טעל.)
אין צוזאמענהאנג מיט דער פאניק אויף די תבואה־מערק האבען א גאנצע רייה שטאטען אפ־געשטעלט די אומזאצען מיט תבואה.

לאנדאן, 22 (ספ. טעל.)
פון ניו־יארק מעלדעט מען, אז די תבואה־בערזע אין טשיקאגא, קאנזאס און מינעאפאליס זענען היינט געווען געשלאסען.

מאנטאג וועט אין ניו־יארק פארקומען א בער־ראטונג פון תבואה־סוחרים, די רעגירונג וויל סטא־בילזירען די פרייזען פון תבואה.

ארטאפעדישער אנשטאלט

בראטעזען, גארסעטען, ארטאפעדישע אפאראטען אלער ארט, לייכטע פלאטפוס־איינלאגען געגען פיס־שמערצען אלס נאך גיפס־אבדרוק.

Dr. med. Lubicz u. Villy Simonović

פיעטריקאווער 119. טעל. 231-81

6 ציוניסטען! שטימט היינט אלע פאר דער רעוויזיאניסטישער ליסטע נומער 6

פאר זאב זשאבאטינסקי'ן פאר א יודישע מלוכה אין א"י

אויגען - קליניק

מיט שטענדיגע בעטען פון

Dr. B. Donchin

פיעטריקאווער 90, טעלעפ. 221-72

נעהמט אן שטענדיגע אויגען־קראנקע (צוועק אפעראציע א. ז. וו.), ווי אויך אמבולאטארישעס פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 7.30 אווענד.

קיהל און אנגענעהם! לופטיג און פרעהליך!

איז נאר אין דער

כלאדניע—דאנסינג

„MOULIN-BLEU"

פאלודביאווא 10

3 שעה ווייל זיך!

3 שעה רוזשאן!

3 שעה דאנסינג!

פערלאזט אייערע דאגות, קומט אין כלאדניע!

מאשין־מצות

נעבעקטע יעדען טאג פרישע און דינע,

מצה־מעהל ווי אויך סוכארקעס

לויט קארלסבאדער סיסטעם, ווי אויך

פריהשטיקען,

יארסקע מיטאגען

און אווענדברויטען

עמפעהלט די בעקאנטע צוקערניע

N. Weinberg

פיעטריקאווער 38

טעל. 143-82

פערהעלטנעסמע פרייזען!

Dr. med.

Haltrecht

ספעציאל־ארצט פאר הויט־און געשלעכטס־קראנקהייטען

פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21

צוריקגעקעהרט

נעמט אן פון 8—11 פריה, פון 1—2 מיטאג און פון 5—9 אוונט. זונטאג פון 10—1 מיטאג

אלע ארט אנאליזען.

פאר ארבייטסלאזע לעטשניצע־פרייזען

אכטונג, חברים־ות פון „החלוץ המרכזי" סניף א'

1

אלע חברים־ות ווערען אויפגעפאדערט צו שטימען פאר דער ליסטע פון דער אלגעמיינער ציוניסט. ארגאניז. אין פוילען, נומער 1.

דער וועד

וויינבערג נחמיה, קירושנער אלחנן, לעווענשטיין חיים, צוקערמאן צביה, פאמעראנץ אהרן, רובין משה

אלע חברים דארפען זיך מעלדען צו דער וואהל־ארבייט היינט, 8 פריה אין וואהל־ביורא, שרודמיעסקא 29.—

וואהל־קאמיסאר (—) דוד ווינמאן.

דערמיט דריקען מיר אויס מיטגעפיהל אין טרויער פון די געעהרטע פאמיליע אפענבאך צוליב'ן טויט פון זייער פאטער. אונזער ג' פערוואלטונגס־מיטגליד

נ"ע צבי הערש אפענבאך

והמקום ינחם אותם בתוך שארי אבלי ציון וירושלים.

אין נאמען פון דער פערוואלטונג פון דער חברה

נושאי המטה וגמילות חסדים

פל. וואלנאשטשי 3.

פרעזעס: יוסף חושאנאוויטש.

3875

וויכטיג פאר דער ארימער לאדזער בעפעלקערונג

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז ס'איז ערעפענט געווארען דאס

אמבולאטאריום

ביים פאראיין „מלבוש ערומים"

שעניעוויטשא 3/5,

וואו ס'ווערט ערטיילט מעדיצינישע הילף אויפ'ן ארט. שיקט אויך ארויס דאקטוירים־ספעציאליסטען מיט וויזיטען אהיים

נעהמט אויך אן געבורטען און אלע ארט אנאליזען. מינימאלע אבצאה־לונגען.

די פערוואלטונג.

אכטונג, סוויטערס און טריקאטאזש־פאבריקאנטען!!!

דערמיט מאכען מיר בעקאנט, אז מיר בעזיצען שטענדיג אויף לאגער ריטשערס

„רייספערשליסע"

אין אלע גרעסען און פארבען פון דער בעוואוסטער מארקע „OMEGA" צו ביליגע פאבריקס־פרייזען.

Fabryka wyrobów metalowych

„SZTANCMET"

Sp. Akc. w Warszawie

Skład Kosygnacyjny w Łodzi

Nowomiejska 11 Telef. 138-87

אלע יודען זאלען פערלירען בירגער=רעכט

נייער אויפטו פון די היטלערישע תלינים

אינסבּרוק (יט"א).

אין בערלין איז ערשינען אַן אָפיציעלער פרעסע קאָמוניקאַט, וואָס שטעלט פעסט, אז פון בירגערשאַפטס רעכט וועלען אין דייטשלאנד געניסען בלויז מיטגלידער פון דער נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישער פארטיי און פון היטלעריסטישען ארבייטער פראָנט.

אזוי ארום בעשטעטיגען זיך די פריהערדיגע מעלדונגען, אז די דייטשע יודען דראָהט די געפאהר צו פערלירען זייער בירגערשאַפט, ווייל יודען וועלען, ווי בעקאַנט, נישט אָנגענומען, נישט אין „ארבייטער פראָנט" און נישט אין דער היטלער-פּארטיי.

ווין (יט"א).

דער רעכטס-פערטיידיגער פון דייטשען בירגער פון אויבערשלעזיען בערנהיים, וועמענס פעטיציע דער פעלקערבונד-ראַט האָט בעהאַנדעלט אויף זיין לעצטער סעסיע — דר. קאַמיל מאַרגוליעס, האָט מיטגעטיילט די היגע פרעסע פאַרשטעהער, אז די יודען פראגע אין דייטשלאנד וועט אויטאָמאַטיש פיגורירען אויף דער טאָג אָרדנונג פון דער נאָהענסטער סעסיע פון פעלקער בונד.

דער פוילישער דייטשער אַרביטראַזש געריכט וועט אויך בעהאנדלען א רייהע אָנקלאַגעס פון דייטשע יודען, אויף וויפיל זיי בעציהען זיך אויף דער דייטש פוילישער קאָנווענץ וועגען אויבער-שלעזיען.

דאָס אלץ אָבער האָט בלויז א מאָראַלישען ווערט — האָט ערקלערט דר. מארגוליעס. אין דער פראַקטיק איז די יודען פראגע אין דייטשלאנד פערוואנדעלט געוואָרען אין א פראגע פון א מאסען אויסוואנדערונג. די גרעסטע מעהרהייט פון דייטשען יודענטום וועט זיין געצוואונגען צו פערלאָזען דייטשלאנד. מען מוז דעריבער פירען פערהאנדלונגען כל זמן עס איז נאָך נישט צו שפעט, מיט אלע לענדער און אינטערנאַציאָנאַלע קערפערשאַפטען וועגען שאפען נייע עקזיסטענץ מעגליכקייטען פאר די יודען, וואָס ווערען אַרויסגעשטויסען פון דייטשלאנד.

• • •

בערלין (יט"א).

דאָס יוסטיץ מיניסטעריום האָט פערעפענטליכט א ווייטערע ליסטע פון יודישע נאָטאַרען און אדוואָקאַטען, וואָס האָבען ענדגילטיג פערלוירען זייער רעכט צו פראַקטיצירען. די ליסטע נעמט ארום 200 נעמען פון נאָטארען און 130 אדוואקאטען. דאָס רוב געטראָפענע זענען יוד. יוריסטען פון בערלין.

• • •

קעניגסבערג 22 (ספעציעל).

דער געוו. רעקטאָר פון דער היגער האנדעלס הויכשול דר. שאַך איז היינט פערמשפט געוואָרען צו 2 יאָהר מיט 6 חדשים טורמע פאר גרויל פראָפאגאנדע. ער האָט זיך אויסגעדריקט, אז מיט'ן רודפן יודען פערניכטעט מען אן ארבייטזאמען און פעהיגען עלעמענט.

הענדערסאָנ'ס וויזיט ביי היטלער'ן

איצט פאהרט ער קיין סאוויעט=רוסלאנד

בערלין, 22 (ספ. טעל.)

היינט אָוועגד איז הענדערסאָן אָנגעקומען מיט אַן אויטאָמאָביל קיין מינכען. אויפ'ן וועג איז צוויי מאָל דער אויטאָ קאַליע געוואָרען. צוליב דעם איז דאָס אָנקומען קיין מינכען פערשפעטיגט געוואָרען. אין האָטעל רעגינאַ=פאלאסט האָבען שוין אויף הענדערסאָנען געוואַרט היטלער און דער אויסערן מיניסטער נויראַט.

די קאָנפערענץ פון הענדערסאָנ'ען מיט היטלער'ן האָט זיך אָנגעהויבען 8 אָוועגד און האָט געדויערט 50 מינוט. דער קאָמוניקאַט פון קאָנטיבּיוראָ שטרייכט אונטער, אז בעת הענדערסאָנ'ס געשפרעכען אין בערלין און איצט אין מינכען איז קלאָר געוואָרען די דייטשע שטעלונג בנוגע די פונקטען, וואָס זענען דורך הענדערסאָן פרעציזירט געוואָרען אין גענף פאר'ן אַפּלייגען די ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ. א דאנק דעם איז מעגליך געוואָרען צו בעניצען די דיסקוסיע ארום די ענטוואָפנונגס-פראגען.

וואָס איז שייך הענדערסאָנס בעמיהונגען היטלער זאָל זיך בעגעגענען מיט דאַלאַדיען, האַלט מען דאָ אין די גוט אינפאָרמירטע קרייזען, אז דאָס פאָדערט נאָך א רייהע צוגרייטונגען און דיפּלאָמאַטישע אונטערהאנדלונגען.

בערלין, 22 (ספ. טעל.)

„טעלעגראַף אוניאָן" טיילט מיט פון מאָסקווא, אז אין אָנהויב אויגוסט ווערט דאָרט דער ווערט הענדערסאָן, וועלכער וועט אויפגענומען ווערען פון ליטווינאָוו'ן, קרעסטינסקי'ן און וואָראָשילאָוו'ן. אַן אויפנאַהמע ביי מאָלאָטאָוו'ן איז נישט פאָראויסגעזעהען. הענדערסאָן וועט ווײַלען אין מאָסקווא דריי טעג.

טשערנאוויצער זומער-מכביאדע

פערבאָטען דורך דער רומענישער מאכט

טשערנאָוויץ. (יט"א) די זומער-מכביאדע וואָס איז בעשטימט געוואָרען אויף אָנהויב אויגוסט אין טשערנאָוויץ, איז פערבאָטען דורך דער רומענישער מאכט.

יהודה מינץ פאר'ן אויס=פאָרשונגס=ריכטער

ירושלים. 20 (יט"א) נאָכ'ן פעריהער פון סטאַווסקי'ן איז פאַר'ן ריכטער באַדילי געבראַכט געוואָרען אברהם מינץ.

דער פאַרשטעהער פון דער פראָקוראַטור שטעלט דעם פאָרשלאַג צו פערלענגערען דעם פריער-ווענדערעסט פון מינצ'ן אויף ווייטערע 7 טעג.

דער פראָקוראָר-פאַרשטעהער ערקלעהרט, אַז די אלמנה פון ד"ר ארלאָזאָראָוו האָט אין מינצ'ן נישט דערקענט איינעם פון די אַנטיילנעמער פון אַטענטאַט אויף איהר מאַן, מען דאַרף איהם אָבער געזעהען דעמאָלט אויפ'ן שטראַנד און עס זענען דאָ געגען איהם פערדאַכטען.

דער איינציגער עדות, וואָס ווערט אויסגעהערט אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן אַרעסט פון יהודה מינץ, איז אַ געוויסער משה ווייצער.

דער עדות ערקלעהרט, אַז ער איז געווען איי-בער פון די, וואָס האָבען געבראַכט ד"ר ארלאָזאָראָוו'ן אין שטאָט, בעת מען האָט דעם שטערבליך-פערוואונדעטען געפיהרט, איז מינץ פערבייגע-גאַנגען און נישט אָנגעבאָטען זיין הילף. דאָס האָט אַרויסגערופען געגען איהם אַ חשד.

דער ריכטער באַדילי ערקלעהרט דאַן, דאָס הגם דער בעווייז-מאַטעריאַל געגען מינצ'ן איז אַ שוואַכער, פערלענגערט ער אָבער זיין פרעווענטיוו-אַרעסט אויף ווייטערע 7 טעג, נישט וועלענדיג מאַכען קיין שוועריגקייטען דער פּאָליציייאישער אויספאָרשונג.

ספּאָרט

„הכח" (וויען) — וואַרשאווער רעפּרעזענטאַנץ 1:2

וואַרשאַ, 22 (טעלעפאָניש)

היינט זענען דאָ אויפ'ן ספּאָרט-פלאַץ אויפגעטרעטען „הכח" (וויען) מיט דער וואַרשאווער רעפּרעזענטאַנץ. דער רעזולטאַט איז געווען 1:2 לטובת „הכח".

טעאַטער „סקאלא"

נאָר 10 גאַסט=פאָרשטעלונגען

מ. ווינדער פּרעזענטירט דעם ראָמאַנטישען שוישפּילער, דעם קעניג פון דער יודישער אָפּערעטע

מיכאל מיכאַלעסקאָ

צוזאַמען מיט דער אַמעריקאַנער פרימאַ-דאָנע, דער נאַכטיגאַל פון דער יוד. ביהנע

בעטי סימאַנאָוו

דינסטאָג, דעם 25-טען ד.ח. 9 אָוועגד און אַלע טעג פייערליכע פּרעמיערע!!!

נידער מיט דעם וויינען!

זאָל לעבען די אָפּערעטע!

לאַכען! זינגען! טאַנצען!

די גרויסע אַמעריקאַנער אַטראַקציע דער

רעצטער טאַנץ

הבכסט-מוזיקאַלישע און פילמאַרבינע אָפּערעטען-שפּיל אין 3 אַקטען, 6 בילדער פון י. פּריימאַן.

מוזיק: אַלעקס אָלשאַניעצקי.

רעזשי: מיכאַל מיכאַלעסקאָ.

אויסער דעם אַנסאַמבל פון „סקאַלא"-טעאַטער אין ספּעציעל אַנגאַזשירט גענומען די גאַס-בעליבטע אַרטיסטען:

אברהם קוריק, יוסף סטרוגאַטש און אַלאַ שליואָכאָוויטש.

בילעטען שוין צו בעקומען אין קאַסע פון סקאַלא

געשלאָסען די אַנטי-דייטשע בּאָיקאָט-קאָנפערענץ אין אמסטערדאם

געוועהלט א ציטווייליגער עקזעקוטיוו

אַמסטערדאַם. (יט"א) געכסען איז אונטער'ן פאָרזיץ פון אַדוו. אונטערמייער פאַרגעקומען די צווייטע פלענאַר-זיצונג פון דער אַנטי-דייטשער בּאָיקאָט-קאָנפערענץ. ד"ר קאַכפּרע (עגיפּטען) האָט רעפערירט די פאָרשלאָגען פון דער אָרגאַניזאַציאָנס-קאָמיסיע, וואָס איז נעכטען געוועהלט געוואָרען און האָט אָפּגעהאַלטען א רייהע בעראַטונגען. די דיסקוסיע האָט זיך קאָנצענטרירט ארום די ווייטערדיגע אָרגאַניזאַציאָנעלע פאָרמען פון יודישען ווירטשאַפטליכען בּאָיקאָט-קאָמיטעט.

די מעהרהייט פון דער קאָמיסיע האָט זיך אַרויסגעזאָגט פאר שאַפען א שטענדיגען עקאָנאָמישען קאָמיטעט, וואָס זאָל געוועהלט ווערען דורך דער איצטיגער קאָנפערענץ.

די פוילישע דעלעגאַציע האָט זיך אַרויסגעזאָגט געגען דעם דאָזיגען פּראָיעקט און האָט אַרויסגערוקט די פאָדערונג, אז די איצטיגע קאָנפערענץ זאָל זיך ערקלערען אַלס המשך פון די בעראַטונגען אין לאָנדאָן און זאָל וועהלען בלויז א צייטווייליגע עקזעקוטיווע, וואָס זאָלען צוגרייטען דאָס צונויפרופען אַן אַלגעמיינע יודישע ווירטשאַפטליכע וועלט-קאָנפערענץ. די דאָזיגע עקזעקוטיווע זאָל אויך אויסאַרבייטען אַן אויספיהרליכען פּלאַן פון דער בּאָיקאָט-אַקציע געגען דייטשלאַנד.

די פוילישע דעלעגאַציע האָט ספּעציעל בעטאָנט די ווינטיגקייט פון שאַפען קרעדיט-מעגליכקייטען, וואָס זאָלען ערלויבען ווירקזאַם צו קאָנקורירען מיט דער דייטשער אינדוסטריע. וועלכע ער טיילט ספּעציעל גרעסערע הנהות כדי צו ראַטעווען דעם זינקענדען עקספּאָרט. מיט רעדעס זענען מצד דער פוילישער דעלעגאַציע אַרויסגעטרעטען דעפּ. ווישליצקי, רעד. טורקאָוו און ה' לעווענשטיין פון לאָדז.

די רעדנער האָבען אונטערגעשטראָכען, אז דער פוילישער פעראייניגטער קאָמיטעט איז פאר שאַפען א סעפּאַראַטע ווירטשאַפטליכע אָרגאַניזאַציע, וועלכע זאָל האַנדלען זעלבסטשטענדיג אויף איהר געביט לויטן מוסטער פון די אָרגאַניזאַציאָנס-פאָרמען פון פוילישען יודענטום. עס מוז געלעזט ווערען די אויפגאַבע פון קאָאָרדינירען די גאַנצע אַרבייט אין וועלט מאַסשטאַב און רעגולירען די גאַנצע פּאָליטישע און פילאַנטראָפּישע טעטיגקייט.

די פוילישע דעלעגאַציע האָט אַריינגעטראָגען א רייהע פאָרשלאָגען. וועלכע זענען דורך דער קאָנפערענץ אָנגענומען געוואָרען.

דאַן האָבען די פוילישע דעלעגאַטען דעפּ. ווישליצקי און רעד. טורקאָוו אַרומגערעדט די טראַגישע לאַגע פון די שטאַטסלאָזע אין דייטשלאַנד, וועלכע עס דראָהט פערטריבען צו ווערען פון דייטשלאַנד און דערביי ווערען זיי נישט אַריינגעלאָזען אין אַנדערע לענדער. די פוילישע דעלעגאַציע האָט אַריינגעטראָגען א פאָרשלאָג, אין וועלכע די ניי געוועהלטע עקזעקוטיווע ווערט אויפגעפאָדערט אונטערצונעמען א גרויסע פּאָליטישע אַקציע לטובת די דאָזיגע מלוכה'לאָזע. מען דאַרף פועלן, אז די מלוכה'לאָזע זאָלען בעקומען אַ מעגליכקייט צו רעגולירען זייער יורידישען מצב און זאָלען געניסען פון אינטערנאַציאָנאַלע דאָקומענטען לויטן מוסטער פון די נאַנסען פּעסער.

דער פאָרשלאַג פון דער פוילישער דעלעגאַציע בנוגע די שטאַטסלאָזע איז איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען.

נאָכדעם האָט די קאָנפערענץ אָנגענומען אַ גרויסע פּאָליטישע רעזאָלוציע געגען דעם היטלער רעזשים און די גרויזאַמע יודען פערפאָלגונגען און האָט אויפגעפאָדערט דאָס וועלט יודענטום צו אַן'איינהייטליכע אַקציע צו פערשטאַרקען דעם בּאָיקאָט געגען דייטשלאַנד.

די קאָנפערענץ איז דאַן צוגעטרעטען צו בעהאַנדלען דעם פּלאַן פון דער פינאַנץ אַרבייט די פוילישע דעלעגאַציע האָט אַריינגעטראָגען א פאָרשלאַג לויט וועלכען פון די לענדער, וואו מען זאַמעלט געלד לטובת די דייטשע פּליטים און וואו קיין דייטשע פּליטים איז נישטאָ זאָלען איבערוויזען די געזאַמעלטע פאָנדען די הילפס קאָמיטעטען אין די לענדער פון א גרויסער צאָהל דייטשע פּליטים. דער פאָרשלאַג איז אָנגענומען געוואָרען.

צום סוף האָט די קאָנפערענץ געוועהלט א צייטווייליגע עקזעקוטיווע פון 10 פּערזאָן. אַלס עהרען-פּרעזידענט איז געוועהלט געוואָרען אַדוו. סאַמועל אונטערמייער, אַלס פּרעזידענט לאָרד מעלטשעט. אין דער צייטווייליגער עקזעקוטיווע זענען צוו. אגד. אריין: דר. קאַראַלניק, קאָפּ. פרידמאַן (פעראייניגטע שטאַטען), דעפּ. וואַצלאַוו ווישליצקי (פוילען), סיר דרייפוס, דר. לעאָן קאַספּרע (עגיפּטען).

נאָך די וואַהלען האָט דעפּ. ווישליצקי אָפּגעגעבען אַן ערקלערונג, וואָס ער וועט אָננעהמען דעם מאַנדאַט אין דער צייטווייליגע עקזעקוטיווע נאָך דאַן, ווען ער וועט בעקומען די הסכמה פון פעראייניגטען יודישען קאָמיטעט אין פוילען.

די קאָנפערענץ האָט אויסגעדריקט דעם וואונש, אז דער פעראייניגטער יודישער קאָמיטעט זאָל ווי אַמשנעלסטען בעשטעטיגען דעם מאַנדאַט, כדי דעפּ. ווישליצקי זאָל האָבען די מעגליכקייט גלייך צוצוטרעטען צו דער אַרבייט אין דער עקזעקוטיווע.

עס איז אַריינגעטראָגען געוואָרען א רעזאָלוציע וועגען ווענדען זיך צום פעלקערבונד מיט אַן'אויספיהרליכען מעמאָריאַל בנוגע דער לאַגע פון די יודען אין דייטשלאַנד. דער מעמאָריאַל זאָל אַדוו. אונטערמייער פערזענליך איבערגעבען דעם גענעראַל-סעקרעטאַר פון פעלקערבונד.

דעפּ. ווישליצקי און רעד. טורקאָוו טרעטען אַרויס געגען א זעלבסטשטענדיגע פּאָליטישע אַקציע פון קאָמיטעט און פאָדערן, אז אַדוו. אונטערמייער זאָל זיך שטעלען אין קאָנטאַקט מיט ה' לעאָ מאָצקין'ן און דער קאָמיטעט פון די יודישע דעלעגאַציעס אין פּאַריז זאָל מיטווירקען ביים אויסאַרבייטען דעם מעמאָריאַל.

דער פאָרשלאַג איז איינשטימיג אָנגענומען געוואָרען.

נאָך איינינע שלוס רעדעס האָט אַדוו. אונטערמייער געשלאָסען די קאָנפערענץ.

אַמסטערדאַם, (י.ט.א.) די בעראַטונגען פון דער אַנטי דייטשער בּאָיקאָט קאָנפערענץ אין אַמסטערדאַם האָבען אַרויסגערופען א גרויסען אינטערעס און געצויגען אויף זיך די אויפמערקזאַמקייט פון דער וועלט פּרעסע. קיין אַמסטערדאַם זענען געקומען קאָרעספּאָנדענטען פון די גרעסטע וועלט צייטונגען, כדי זיך בעקענען מיט די בעראַטונגען פון דער קאָנפערענץ.

די האָלענדישע פּרעסע ווידמעט פיל אָרט דער קאָנפערענץ, דערביי שטרייכט אונטער די גרויסע האָלענדישע צייטונג „טעלעגראַף" דעם אַקטיווען אָנטייל פון דער פוילישער דעלעגאַציע אין די בעראַטונגען פון דער קאָנפערענץ.

לאדז, 20 יולי 1933

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 20 יולי 1933

היינט וואהלען צום ציוניסטישען קאנגרעס

ווער געווינט ביי די וואהלען?

די ערשטע רעזולטאַטען פון די קאָנגרעס־וואַהלען גיבען שוין אַ טיילווייזע פאַרשטעלונג וועגען פּרצוף פונם קומענדיגען עקזעקוטיוו פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

מיר מוזען זיך מודה זיין אין אונזער אַ טעות. מיר האָבען צוערשט געמיינט, אַז ביי דער פאַרביסענער יאוש־שטימונג, וואָס הערשט איצט ביי יודען און אין שייכות מיט דער פאַרשטאַרקונג פונם פאַשיזם אין פאַרשידענע מדינות וועט דער איצטיגער קאָנגרעס דערהויבען אין מעלה עליונה דעם רעוויזיאָניזם.

ס'וואָלט אפשר קיין גוזמא נישט געווען, ווען אַ פאָלק, וואָס איז אין דער גאַנצער וועלט בעצוואָלה'ט, בעליידיגט, פּשוט ענטרעכטיגט, זעהט זיך געצוואונגען, צו ראַטעווען זיך מיט'ן פּרייז פון איגנאָרירען די טענות פון אַ פרעמדען פאָלק, בפרט אַז דאָס איז אַנ'„עם לא היה", וואָס פאַר דער מלחמה האָט קיינער נישט געוואוסט פון דער עקזיסטענץ פון אַראַבער אין א"י, און אַז מיר קומען דאָך אַהינצו אויפ'ן יסוד פונם נאַטירליכען רעכט פאַר איטליכען וועלט־בירגער, אויסצוקלויבען זיך אַן אַרבייטס־פּלאַץ דאָרט, וואו איהם איז בעקוועהם.

און אויב ס'איז טאַקי פאַר אונז קיין אַנדער ישועה נישטאָ, חוץ אין א"י, און אויב מיר האָבען שוין דאָרט אַריינגעלייגט כּוח און מוח, בלוט און געלט, האָבען שוין געבראַכט דעם לאַנד קולטור און וואוילשטאַנד און דערמיט אויפגעהויבען אויך דעם לעבען־ניוואָ פון די אַראַבער, פאַרוואָס זשע זאָלען מיר נישט געניסען פון אונזער נאַטירליכען רעכט אין דער ברייטסטער מאָס? פאַרוואָס זאָלען מיר זיך בעגנוגענען מיט האַלבקייטען און לעבלעכקייטען?

מיר האָבען געזעהען, אַז זשאַבאָטינסקי ווירקט אויף די יודישע נאַציאָנאַלע מאַסען, ווי מיט אַ כּישוף, און הגם ער לאַכט זיי אויס מיט זייערע קליינינקע השגה'לעך, נעמען זיי עס פונדעסטוועגען אָן פאַר ליב, ווי די שטראָף פון אַ נביא, און וואָס מעהר ער חוזקט אויס זייער קליינליכקייט, אַלץ דערהויבענער ווערט ער ביי זיי.

האָבען מיר דעריבער גערעכענט, אַז דער וועג צום ציוניסטישען פּרעזידענט־טראָהן איז פאַר איהם אויסגעשאָטען מיט בלומען.

ווייזט זיך אַרויס פון די ערשטע רעזולטאַטען, אַז זשאַבאָטינסקיס גרופּע פאַרנעמט דערווייל אַ בעשיידענעם אָרט.

אַזוי אין אַמעריקע, אַזוי אין א"י און אַזוי אויך אין גאַליציען.

אַ ברייטערען פאַרנעהם בעקומט די אַרבייטערשאַפט און טיילווייז די ליסטע פון די אַלגעמיינע ציוניסטען.

דער לעצטער בעגריף איז איצט אַ ביסעל מטושטש. מיט עטליכע יאָהר צוריק איז אַן'אַלגעמיינער ציוניסט געווען אַ פּשוטער בעלעבאַטישער יוד, וואָס ווייס נישט פון קיין פּאַרטיי־חכמות און מיינט נישט אַזוי די פאַרשידענע ציוניסטישע טעאָריעס, ווי די נשמה־וואַרימקייט פונם אידעאַל גופא. זינט אָבער מ'האָט אינם וואָרט „אַלגעמיינע" אַריינגעטייטשט „בירגערליכע", האָט זיך פון איהם אויסגעשיילט אַ ראַדיקאַלע גרופּע, וואָס איז היינט בירגערלעך און וויל מאָרגען זיך איבערשיכטען אין פּראָלעטאַריער און האָט, אונטערן אָנפיהר פונ'ם דעפּ. גרינבוים, אָנגענומען אין ציוניזם אַ פּראָ־פּראָלעטאַרישע שטעלונג. היות די דאָזיגע גרופּע האָט אין קאָנגרעס־פּוילען בעקומען די גאַנצע מאַכט גייט זי איצט צו די וואַהלען אונטערן נאָמען פון „אַלגעמיינע". אין גאַליציען האָבען די „אַלגעמיינע" טאַקע בעקומען אַ גרויסע צאָל שטימען, אָבער גרינבוים האָט, אויף זיין ראַדיקאַלער ליסטע, נישט בעקומען קיין איינציגען מאַנדאַט.

לעצטענס האָבען די „עת־לבנות" אין פּוילען זיך אויפגעכאַפּט פון לעטאַרגיע און אַרויסגעשטעלט אַנ'אייגענע ליסטע בראש מיט דר. גאָטליב און העפטמאַן, זיי האָבען אָבער נישט קיין אָפּקלאַנג.

מ'קען דעריבער רעכענען, אַז די גרויסע פראַקציע פון די „אַלגעמיינע" וועט אויפן קאָנגרעס צוטיילט ווערען אויף רעכטע, וואָס סימפּאַטיזירען מיט זשאַבאָטינסקי'ן און לינקע (ראַדיקאַלע) מיט אַ גראַוויטאַציע צו דער אַרבייטערשאַפט, און היות די אַרבייטערשאַפט וועט זיין, קענטיג, פילפאַכיג שטאַרקער פון די רעוויזיאָניסטען, וועט דעריבער דער לינקער פליגעל האָבען די אויבערהאַנט.

און מיר דאַרפען זיך נישט שרעקען. אין א"י זעבען גראַד די לינקע מעהר לאָיאַל און שלומדיג געשטימט לגבי ענגלאַנד און די אַראַבער און זייער פּראָגראַם איז מעהר קאָנסטרוקטיוו און פּראָדוקטיוו, ווי די רעכטע...

אגב, איז אויפ'ן ציוניסטישען קאָנגרעס נישט שטענדיג גובר די כּמות, אַ שטיקעל ראָליע שפּילט דאָ די איכות. מיט אַמעריקע האָט מען זיך שטענדיג גערעכענט און מ'וועט זיך אויך היינט רעכענען. מ'פאַרגעסט קיינמאָל נישט, אַז די פּוילישע ציוניסטען זענען די מקבלים און די אַמעריקאַנער די נותנים. מ'האָט דאָך די אַמעריקאַנער אַוועקגעגעבען אַ גאַנצע „פּיפטי" פון דער דעה, דורך דער „פאַרברייטערטער אַגענק". און די אַמעריקאַנער האָבען נאָך זייער ראָלע נישט אָפּגעשפּילט, נישט געקוקט אויפ'ן קריזיס.

און דאָרט, אין אַמעריקאַ, האָט געוואונען די אַרבייטערשאַפט פּליוס די בירגערליכקייט, וואָס איז נאָהנט צו זיי, אָדער פּשוט גערעדט: אין אַמעריקאַ האָט געוואונען חיים ווייצמאַן!

געוואונען האָט ער אפנים נישט בלויז די אַמעריקאַנער שטימען פאַר די אַרבייטער, נאָר אפשר טאַקי אויך דעם צוגאַנג צום טראָן, וועלכער איז פאַר צוויי יאָהרען איהם פאַרשטעלט געוואָרען.

שוין מעלדעט אונז די נעכטיגע ידיעה, אַז קיינער נישט, ווי ווייצמאַן, קען צונויפברענגען די ציוניסטען און נישט־ציוניסטען אין אַמעריקאַ אויף שאַפען דעם מאַקסימום מיטלען פאַר א"י. און דאָס וועט ציהען, ווי אַ מאַגנעט.

דער ציוניזם שטייט איצט פאַר אומגעהייערע פּראָבלעמען, וועלכע ער וועט קענען פאַרווירקליכען נאָר מיט גרויסע סומעס. געלט קען מען קריגען נאָר ביי נגידים און דערויף איז בריה נאָר ווייצמאַן, נישט אַזוי צוליב זיינע שיינע אויגען, נאָר צוליב דער ראַציאָנאַלישקייט און רעאַלישקייט פון זיין פּראָגראַם.

פאַר צוויי יאָהרען, ווען דער ציוניסטישער קאָנגרעס האָט נאָך ערשט אָנגעהויבען זיך אַרויסוויקלען פון זיינע אידעאַליסטישע וויקעלעך, האָט מען ווייצמאַנען פאַרשטויסען, מחמת ער האָט זיך אַרויסגעוויזען נישט גענוג אידעאַליסטיש־אוטאָפּיסטיש אין זיין דיאַלעקטיק, זעהענדיג אָבער, אַז אָוועקגייענדיג פון ווייצמאַנען קומט אויס אַריינצופאַלען אין די אָרעמס פון זשאַבאָטינסקי'ן, האָט די וועהלער־מאַסע זיך דערשראָקען, און ס'ווערט שוין געשאַפען אַנ'אַטמאָספער, וואָס איז גינסטיג פאַר ווייצמאַנען.

פ. ס.

וואס ד"ר הערצל האט מיט 30 יאהר צוריק פערהאנדעלט מיט'ן צארישען מיניסטער פאן־פלעווע

פון שאול גינזבורג

די איינצעלהייטען פון ד"ר טעאָדאָר הערצלס רייזע קיין פעטערבורג, מיט דרייסיג יאָהר צוריק, אין זומער 1903, און זיינע דעמאָלסטיגע אונטערהאַנדלונגען מיט די פאַרשטעהער פון דער רוסישער רעגירונג זענען נאָך ווייניג בעוואוסט. אַזוי גלייך נאָך הערצלס צוריקקומען פון רוסלאַנד, אַזוי אין די שפּעטערדיגע יאָהרען זענען וועגען דעם פאַרעפענטליכט געוואָרען בלויז ווינציגע, אָפטמאָל נישט פאָלקאָם גענויע ידיעות. עס איז דעריבער אינטערעסאַנט צוצוגעבען איינציגע נייע מאַטעריאַלען מכּוח דעם, וועלכע מיר האָבען געפונען אין אַ ביכעל דאָקומענטען, וואָס זענען פאַרבליבען אין אַרכיוו פון פּאָליציי־דעפּאַרטאַמענט ביים רוסישען אינערן־מיניסטעריום.

אין פריהלינג פון יאָהר 1903, פאַר דעם 6־טען ציוניסטישען קאָנגרעס, האָט טעאָדאָר הערצל איבערגעלעבט אַ גאַנצע רייהע ענטוישונגען. די אוידיענצען ביים סולטאַן אין קאָנסטאַנטינאָפּאָל און די אונטערהאַנדלונגען מיט דער טערקישער רעגירונג האָבען איהם געבראַכט צו דער איבערצייגונג, אַז עס איז נישטאָ קיין נאָהענטע אויסזיכט צו בעקומען אַ „טשאַרטער" אויף פּאַלעסטינע. און אַז דאָס איינציגע, וואָס מען וואָלט דערווייל געקאָנט אויסווירקען אין קאָנסטאַנטינאָפּאָל, איז — אַנ'ערלויבעניש אויף צו בעזעצען אַ געוויסע צאָהל יודען אין פאַרשידענע געגענדען פון טערקיי, אָהן שום בעוואָרענטע רעכט אויף זעלבסטפאַרוואַלטונג, אָבער אַזאַ קליינע, צעוואָרפענע און צופעליגע קאָלאָניזאַציע אָהן אויטאָנאָמיע רעכט, האָט נישט געשטימט סיי מיט דעם באַזעלער פּראָגראַם פון דער ציוניסטישער בעוועגונג, סיי מיט ד"ר הערצלס שטענדיגער שטרעבונג צו קאָלאָניזאַציאָנס־פּלענער פון אַ ברייטען פאַרנעהם אין שוהאונג.

עס איז גאָרנישט געוואָרען פון די פאַרהאַנדלונגען מיט דער עגיפּטישער רעגירונג וועגען אַ יודישער קאָלאָניזאַציע אויף דעם האַלב־אינזעל סיני. די פראַגע וועגען בעשאַפען אַנ'אָרט פאַר אַ ברייטער יודישער איינוואַנדערונג, מיט אַ געוויסער זעלבסטפערוואַלטונג, האָט הערצל געהאַלטען פאַר העכסט וויכטיג, ווייל מען האָט זיך נאָך דעם קישינעווער פּאָגראָם געקאָנט ריכטען, אַז די יודישע עמיגראַציע פון רוסלאַנד וועט שטאַרק וואַקסען, און אין פאַרשידענע לענדער האָט מען שוין געפלאַנעוועט שאַרפע געזעצליכע בעגרענצונגען געגען דער איינוואַנדערונג.

הערצל האָט געוואוסט, ס'אַרא שטאַרקע ווירקונג עס האָבען אין קאָנסטאַנטינאָפּאָל די גרויסע אייראָפּעאישע מלוכות, און ווי וויכטיג עס וואָלט געווען, אַז דער רוסישער קייזער זאָל אונטערשטיצען זיינע שטרעבונגען. אין מאַי, פון יאָהר 1903 האָט ד"ר הערצל פון ווינען שריפטליך געבעטען דעם רוסישען אינערן־מיניסטער פּלעווע און דעם אויבער־פּראָקוראָר פון סינאָד פּאָבעדאָנאָסצעוו'ן וועגען אַנ'אוידיענץ ביי דעם צאַר. גלייכצייטיג האָט אויך די בעריהמטע קעמפערין פאַר אַלגעמיינעם פרידען, בערטאַ סוטנער, זיך געווענדעט צו ניקאָלאַי דעם צווייטען מיט אַ בריף, וואו זי האָט היים רעקאָמענדירט ד"ר הערצל'ן און זיינע אידעאַלע בעמיהונגען און געבעטען איהם אויפצונעהמען. קיין אוידיענץ איז איהם אָבער נישט געגעבען געוואָרען.

דערווייל האָבען זיך אין רוסלאַנד אָנגעהויבען ערנסטע פערפאָלגונגען געגען דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע. צווישען די אַרכיוו־דאָקומענטען פונ'ם פּאָליציי־דעפּאַרטאַמענט געפינען רוסישען ציוניסט הערצלען פון דעם בעוואוסטען רוסישען ציוניסט ד"ר י. טשלענאָוו, פון 13. יוני 1903 (דעם בריף האָט די זשאַנדאַרמעריע איבערגעכאַפּט און פון איהם אַראָפּגענומען אַ קאָפּיע). טשלענאָוו האָט דאָ מיטגעטיילט הערצלען, אַז דער ציוניזם אין רוסלאַנד שטעהט אין געפאַהר. „אונזער בעוועגונג אין רוסלאַנד שטעהט פאַר דער געפאַהר, אַז זי זאָל פאַרווערט ווערען, — האָט ער איהם געשריבען, — און וואָסערע פאָלגען די זאַך קען האָבען פאַר דער גאַנצער בעוועגונג. קען איך מיר איצט גאָר נישט פאָרשטעלען. מעגליך, אַז עס איז שוין צו שפּעט. איך קען פון אייך נישט בעהאַלטען, אַז די לאַגע איז זעהר ערנסט, אויב דער פאַרבאָט וועט געשעהן נאָך פאַר דעם קאָנגרעס, וועלען מיר האָבען אַ קאָנגרעס אָהן רוסישע דעלעגאַטען"...

טשלענאָוו איז נישט אומזיסט געווען אומרוהיג. דעם 24. יוני 1903, האָט פּלעווע פונאַנדערגעשיקט צו אַלע גובערנאַטאָרען אַ געהיימען צירקולאַר, וואו ער האָט אָנגעוויזען, אַז „די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס האָבען אין דער לעצטער צייט אָפּגערוקט אויף אַ ווייטען פּלאַן דעם געדאַנק וועגען מיטהעלפען דער עמיגראַציע קיין פּאַלעסטינע, און זיי האָבען זייער אַרבייט קאָנצענטרירט אויפ'ן ענטוויקלען און בעפעסטיגען די נאַציאָנאַל־יודישע אידעע און אָרגאַניזירען די יודען אין די ערטער, וואו זיי לעבען איצט". אונטערשטרייכענדיג, אַז „אַזאַ מין ריכטונג שטימט נישט מיט די גרונד־פּרינציפּען פון דער רוסישער מלוכה־אידעע און קאָן נישט געדולדעט ווערען", האָט פּלעווע דורך זיין צירקולאַר פאַרווערט די עפענטליכע פּראָפּאַגאַנדע פון ציוניזם. די ציוניסטישע פאַרזאַמלונגען, דאָס פאַרשפּרייטען די אַקציעס פון דער יודישער קאָלאָניאַל־באַנק, אויך דאָס זאַמלען געלט פאַר'ן יודישען נאַציאָנאַל־פאָנד. גלייכצייטיג האָט ער פאַרגעשריבען אַלע גובערנאַטאָרען שטרענג אַכטונג צו געבען, אַז די ציוניסטישע טוער זאָלען זיך נישט פאַרנעמען מיט איינאָרדנען שולען, פאַרלעזונגען, ביבליאָטעקען און אַנדערע אַזעלכע אַנשטאַלטען, דורך וועלכע זיי שטרעבען „צו ענטוויקלען די נאַציאָנאַלע יודישע אָבגעזונדערטקייט".

(ווייטער מאָרגען).

דער פערשפּילטער קאמף...

„גאזעטא פאלסקא" וועגען דעם פערענדיגטען פראצעס פון „צענטראלעוו"

די פּוילישע פּרעסע האָט נאָכ'ן פערענדיגען דעם פּראָצעס פון צענטראָלעוו און פערמשפּט'ן די בעשולדיגטע דורכ'ן אַפּעלאַציע־געריכט, זעהר פאָרזיכטיג אָפּגעשאַצט דעם אורטייל, בלויז די „גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" האָט אָפּגעדרוקט אַ שאַרפען אַרטיקעל וועגען דער אָפּאָזיציע בכלל, אָט וואָס די „גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" שרייבט צווישען אַנדערען: דער פּראָצעס פון „צענטראָלעוו" איז געווען אַ עפּילאָג, נאָר אַ עפּילאָג, דאָס הייסט, אַז ער איז נישט געווען, ווי ס'טרעפט זיך ביי פּאָליטישע פּראָצעסען — אַ צוזאַמענשטויס פון נייע געדאַנקען און שטרעבונגען מיט דער אַלטער עקשנות — דיגער לעבענס־פאָרם. פון געריכטס־זאַל האָט מען נישט געהערט קיין נייע ווערטער, געדאַנקען וואָס דרינגען אַריין אין דער צוקונפט, אויב ס'האָבען זיך געהערט אַזעלכע אַקצענטען — איז עס געווען מצד די פאַרשטעהער פון דער אַדוואָקאַטור, פון דער בעשולדיגונגס־באַנק האָט געבלאָזען מיט שימעל, אין בריסקער פּראָצעס האָט זיך עפּיס געענדיגט, ס'האָט זיך אָבער גאָרנישט אָנגעהויבען. ס'האָט נישט דערמאָהנט אין שניידען נייע וועגען — ס'האָט אָבער דערמאָהנט אין אָפּשניידען טויטע, פאַרטרוקענטע צווייגען, די פאַרטיידיגער זענען גערעכט געווען טענה'דיג, אַז די'ערע קליענטען זענען נישט קיין „רעוואָלוציאָנערען", אַזוי איז עס טאַקע, אויף דער בעשולדיגונגס־באַנק איז זיכער נישט געזעסען די „רעוואָלוציע" — וועלכע בלייבט לעבעדיג אפילו דעמאָלט ווען זי ווערט בעזיגט, דאָס איז גאָר געווען אַ קלאַס, אַנעמישע אומגעלומפּערטע „קאָנטער־רעוואָלוציע" דאָס איז נישט געווען קיין פּראָצעס פון דער צוקונפט, און אפילו נישט פון דער געגענוואַרט, דאָס איז געווען אַ פּראָצעס פון דער פאַרגאַנגענהייט.

איז טאַקע דער פּראָצעס פון „צענטראָלעוו" נישט געווען קיין עטאַפּ פון פּאָליטישען קאַמף. דער קאַמף איז ענטשיידען געוואָרען שוין פריהער, די אָפּאָזיציע האָט דעם קאַמף פערלוירען אויף אַלע געביטען, אַזוי גוט אויף דעם געביט פון כּוח, ווי אויף דעם געביט פון דער אידעאָלאָגיע, די „סיים־העגעמאָניע" האָט בעוויזען, אַז זי קען נישט רעגירען, קען נישט אויסאַרבעטען קיין רעגירונג, בעזיצט נישט קיין פעהיגקייט, וויס אַליין נישט וואוהין זי געהט און פערשטעהט נישט וואוהין עס פיהרט אונזער וועג.

און „גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" פערענדיגט דעם אַרטיקעל: דער בריסקער פּראָצעס הייסט אַוועקשטעלען דעם פּשוט'ן און פאַר פּוילען בולטען אמת, אַז קודם־כּל מוז עקזיסטירען אַ פעראַנטוואָרטליכקייט פאַר'ן עפענטליכען לעבען, ווייל זי איז זעהר וויכטיג פאַר דער געזעלשאַפטליכקייט. קיין שום זאַך קען דאָ נישט שאַפען די פּריווילעגיע פון אונבעריהרליכקייט.

דאָס געריכט האָט צום דריטען מאָל, פעראורטיילט אין פּראָצעס פון „צענטראָלעוו" — האָט פּראַאורטיילט נישט נאָר די בעשולדיגטע, נאָר גלייכצייטיג אויסגעשטראָכען דעם פּרינציפּ פון געזעלשאַפטליכער אומבעשראַנקטקייט. דער קאַמף איז ווידערמאָל פערשפּילט געוואָרען, נישט נאָר דורך דער אָפּאָזיציע — וועגען דעם האַנדעלט זיך אַמווייניגסטען — נאָר קודם־כּל דורך דער אַלטער פּוילישער אַנאַרכיע.

וועגען דעם סוף פון פּראָצעס שרייבט אויך דעפּ. ניעדזשאַלקאָווסקי אין „ראַבאָטניק". דאָס געריכט — שרייבט דעפּ. ניעדזשאַלקאָווסקי האָט אַנערקענט די אַרגומענטאַציע פון די פּראָקוראָרען און נישט פון די פאַרטיידיגער, וועלכע האָבען געפרעגט פאַרוואָס האָבען גראָד די עטליכע פערמשפּטע מענשען געמוזט פעראַנטוואָרטליך זיין פאַר דער טעטיגקייט פון „צענטראָלעוו"? האָבען דאָך די, וועלכע האָבען אין יאָהר 1929 געשאַפען דעם „צענטראָלעוו" און צו וועלכע איך אַליין געהער, אויך פעסטגעשטעלט פאַר'ן קרייז־געריכט, אין דער פּרעסע און פון דער סיים־טריבונע זייער שולד און זייער גרייטקייט צו טראָגען אַלע קאָנסעקווענצען, אויב דאָס געריכט משפּט די אַנטיילנעהמער פון קראָקאָווער קאָנגרעס, די רעדנער און די מיטגלידער פון דער פערשטענדיגונגס־קאָמיסיע, פאַרוואָס מיידט מען אויס דעם פאָרזיצער פון קאָנגרעס, דעם מחבר פון דער „רעוואָלוציאָנער" רעזאָלוציע. די אַלע פראַגען האָבען דערווייל נישט בעקומען קיין עכאָ...

די „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ" האָט זיך בעגנוגענט נאָר מיט'ן גענויעם איבערגעבען דעם אורטייל און די מאָטיווען אין דער פאָרם פון אַ לייט־אַרטיקעל.

Dr. med.

L. Berman

צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07

ספּעציאַל־אַרצט פאַר הויט־ און געשלעכטס־קראַנקהייטען, מענער־ שוואַכע־בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג.

אַלע אַרט אַנאַליזען.

נעמט אָן פון 8—11 און 4—8 אָוו. זונטיג פון 9—1 ביי'טאָג

פאַר אומבעמיטעלטע — לענטשניצע־פּרייזען.

די שטימונג אין ארץ-ישראל

פאר׳ן ציוניסטישען קאנגרעס

די ווירדיגע האלטונג פון ישוב נאך ארלאזאראוו׳ס טויט

שרעקליך און גרויזאם איז דאס אומגליק, וואס האט געטראפען דעם יודישען ישוב אין ארץ-ישראל, די ציוניסטישע בעוועגונג און דאס גאנצע יודישע פאלק. ד״ר חיים ארלאזאראוו, דער יונגער, טאלאנטפולער פיהרער פון דער ציוניסטישער בעוועגונג איז דערשאסען געווארען — אין דער סאמע יודישער שטאט תל-אביב.

שוין מיט עטליכע יאהרען צוריק איז ד״ר חיים ארלאזאראוו בעקאנט געווען אלס איינער פון די וויכטיגע פיהרער און טעארעטיקער אין דער חשוב׳ער ארבייטער-פארטיי „הפועל הצעיר". מיט צוויי יאהר צוריק איז ער אויסגעוועהלט געווארען פונ׳ם ציוניסטישען קאנגרעס אלס מיטגליד פון דער עקזעקוטיווע אין ירושלים. וואו ער האט איבערגענומען די פאליטישע אפטיילונג. לכתחילה האט מען זיך סקעפטיש בעצויגען צו דער דאזיגער בעשטימונג; מען האט נישט געגלויבט, אז אזא יונגער מאן פאסט פאר דער דאזיגער וויכטיגער און אחריות׳דיגער ארבייט. אבער עס האט זיך ארויסגעוויזען, אז אלע סקעפטיקער האבען געהאט אנ׳אנגענומען טעות.

אין דער קורצער צייט, וואס ער האט אנגעפיהרט מיט דער פאליטישער ארבייט, האט ער ארויסגעוויזען גרויסע, אומדערווארטעטע פעהיגקייטען. ער האט שטארק בושא-חן געווען ביי דער בריטישער אדמיניסטראציע אין ארץ-ישראל און אויך אין לאנדאן. ער האט זיך בעפריינדעט מיט׳ן נציב-העליון און עס האט זיך איהם אויך איינגעגעבען אין א געוויסער מאס צו שאפען פריינדליכע בעציהונגען מיט איינפלוסרייכע אראבישע פארשטעהער. און פלוצלונג איז געקומען א קויל פון א געהיימער האנד און האט איהם אוועקגעריסען פון זיין משפחה און פון דער גאנצער יודיש-נאציאנאלער בעוועגונג, וואס ער האט איהר געדינט מיט טרייקייט, איבערגעגעבענקייט און מיט הצלחה.

אין וועמענס אויגען איז דאס לעבען פון ד״ר ארלאזאראוו געווען איבעריג אויף דער וועלט? וועמען האט ער געבראכט שאדען? מיט דער דאזיגער געהיימעניספולער פראגע, וואס מאטערט דעם מוח פון יעדען יוד, בעשעפטיגט זיך איצט ענערגיש די אויספארשונגס-מאכט, און דער יודישער ישוב. נידערגעשלאגען ביז צו דער ערד פונ׳ם גרויסען אומגליק, ווארט-אפ געדולדיג די רעזולטאטען פון דער אויספארשונג.

דער יודישער ישוב אין ארץ-ישראל האט אויך איצט, ביים גרויסען אומגליק, וואס האט איהם געטראפען, ארויסגעוויזען זיין רייפקייט און אחריות. בעזונדערס האט זיך אויסגעצייכענט די ארבייטער-פארטיי. נישט-קוקענדיג וואס די גרויזאמע און אומדערבארעמיגע קויל האט געטראפען זייער פיהרער פאר אלעמען און האט ארויסגעריסען פון זייערע שורות איינעם פון די גאר וויכטיגע פיהרער, האבען זיי ארויסגערופען אנערקענונג ביים גאנצען ישוב מיט זייער רוהיגער און ווירדיגער האלטונג. זיי האבען ארויסגעגעבען אויפרופען צו זייערע חברים און זיי אויפגעפאדערט זיך צו פערהאלטען רוהיג און זיך נישט לאזען פערפיהרען פון די שמועות און חשדים, וואס קורסירען ארום. נאר זיי זאלען רוהיג אפווארטען די רעזולטאטען פון דער אויספארשונג.

די ארבייטער אין ארץ-ישראל האבען בעוויזען, אז זיי פערשטעהען די פעראנטווארטליכקייט פונ׳ם איצטיגען מאמענט, ווייל אך און וועה וואלט אונז געווען און דער גאנצער ציוניסטישער ארבייט, ווען מיר וואלטען זיך חלילה לאזען פיהרען פון מאמענטאלע געפיהלען. רוהיגע נערווען, ווירדיגע און אפווארטענדע האלטונג — דאס איז דער שטרענגער בעפעהל ביז איצט געבוי און טריי דורכגעפיהרט. זאל די דאזיגע ווירדיגע האלטונג דינען אלס א מוסטער-ביישפיל פאר אונזערע ברידער און אלע תפוצות. נישט הערען אויף די, אהער יענע שמועות, נישט פערגיפטען די נשמה פון די מאסען מיט פערשידענע אומבעגרינדעטע לאזונגען און בעשולדיגונגען, נאר ארויסווייזען אונזער טרויער איבער דעם גרויסען אומגליק דורך אחדות און א רוהיגע, ווירדיגע האלטונג — אזוי ווי מיר זעהען דאס ביים ישוב פון ארץ-ישראל.

אין ארץ-ישראל ווערט איצט ערנסט בעהאנדעלט די פראגע וועגען דער מעגליכקייט אפצולעגען דעם קאנגרעס ביז אקטאבער. די דאזיגע פראגע בעשעפטיגט געוויסע קרייזען נאך פאר דעם אומגליק פון ארלאזאראוו׳ס טויט, און איצט איז די פאדערונג נאך שטארקער געווארען. מען גלויבט אז די איצטיגע צייט, ווען די געמיטער זענען אויפגערעגט, איז נישט פאסיג פאר א קאנגרעס, וואס וועט האבען צו בעטראכטען און ערלעדיגען זעהר וויכטיגע פראגען.

איינע פון די וויכטיגסטע פראגען וועט אודאי זיין די באדען-פראגע. צוליב דער פערשטארקטער עליה, איז די שאפונג פון א גרויסען באדען-רעזערוו געווארען א דרינגענדע פראבלעם, וואס פאדערט א שנעללע לעזונג. עס האט זיך אין דער לעצטער צייט ארויסגעוויזען, אז די, וואס מיינען, אז די צוועקען פון גאולת הארץ קענען דערגרייכט ווערען מיט דער הילף פון דער פריוואטער איניציאטיווע אליין — האבען געהאט א גרויסען טעות, אין די דאזיגע געגענדען, וואוהין די פריוואטע איניציאטיווע וואלט וועלען געהן, איז שוין קיין באדען כמעט נישטא. די ווייניגע שטחים, וואס זענען דארט פארהאן געווען, זענען אין דער לעצטער צייט פערקויפט געווארען פאר אויסערגעוויינ-

(פון אונזער קארעספאנדענט)

ליך הויכע פרייזען, וואס מען האט זיך קיינמאל נישט געקאנט פארשטעלען אין ביידע געגענדען, וואו עס פאדערט זיך חלוצישע ארבייט — אהין-צו וויל און קען די פריוואטע איניציאטיווע נישט קומען. דעם וועג אהין-צו מוז אויסטרעטען דאס נאציאנאלע קאפיטאל, און דעם באדען הערלייזען מוז דארט דער קרן-קימת.

דעם דאזיגען פאקט זעהט מען ארויס קלאר פון דער טעטיגקייט פון באדען-קניות, וואס איז פארגעקומען אין די יאהרען 1920 ביז 1932. בסך הכל האבען דערנסטמאלט יודען געקויפט א האלבען מיליאן דונאם באדען, דערפון האט דער קרן-קימת דערלעזט 300.000 דונאם. אין דער דאזיגער צייט זענען געווען יאהרען מיט א גרעסערע אדער מיט א קלענערער טעטיגקייט אויפ׳ן געביט פון באדען-קניות. און דא מערקען מיר א דורכאויס אינטערעסאנטע דערשיינונג: וועלכע יאהרען זענען גוטע יאהרען פאר דעם באדען-אויסקויף אין ארץ-ישראל? ווען דער קרן-קימת האט בעוויזען גרויסע אויפטוען אויפ׳ן דאזיגען געביט. דריי גוטע יאהרען האבען מיר געהאט: 1921, ווען יודען האבען איינגעקויפט 90.000 דונאם; 1925 — מיט 100.000 דונאם און 1929 — מיט 64.000 דונאם. און אט זעהען מיר, אז גראד אין די דאזיגע יאהרען האט דער קרן-קימת געמאכט זיינע גרעסטע באדען-קניות.

אין יאהר 1921 האט דער קרן-קימת דורכגעפיהרט די גרויסע קניה פון עמק יזרעאל, אין יאהר 1925 האט ער אפגעקויפט דעם באדען פון מפרץ-חיפה (היינט הייסט ער „עמק זבולון), און אין יאהר 1929 האט דער קרן-קימת אפגעקויפט דעם קאמפלעקס פון וואדי האווארעס.

מיר זעהען אלזא, אז נישט נאר איז דער קרן-קימת דער הויפט-פאקטאר אויפ׳ן געביט פון באדען-דערווארבונגען אין ארץ-ישראל פאר׳ן יודישען פאלק — נאר ער איז אויך דער חלוץ אויפ׳ן דאזיגען געביט פאר אנדערע. ער ווייזט דעם וועג אויך פאר דער פריוואטער איניציאטיווע. עס עקזיסטירט אנ׳אינערליכער קשר צווישען דעם פריוואטען און נאציאנאלען קאפיטאל אויף אלע געביטען פון יודישען לעבען אין ארץ-ישראל. אבער אמשטארקסטען איז דער דאזיגער קשר אויפ׳ן געביט פון גאולת הארץ. אהן דער חלוצישער ארבייט פון קרן-קימת, קען די פריוואטע איניציאטיווע גאר נישט אויפטוען, אדער זעהר ווייניג. דאס בעווייזט קלאר די פערגאנגענהייט, דאס בעווייזט נאך קלארער די איצטיגע ענטוויקלונג.

דער 18-טער קאנגרעס וועט זיך מוזען אפגעבען מיט דער דאזיגער וויכטיגער פראגע און געפינען פאר איהר די נויטיגע לעזונג — אויב מען וויל זיכערן דעם עתיד פון ארץ-ישראל׳ס אויפבוי.

איש ירושלים.

געשיכטע פון א היטלער

מיט ניינצעהן הונדערט יאהר צוריק

ווילדע און לעכערליכע בלבולים אויף יודען פון יודען-פיינד פאר דער קריסטליכער צייט

פון א. בוקשטיין

(סוף פון פרייטאג נומער 168)

דער משוגענער קאליגולא רעדט זיך איין, אז ער איז א גאט און וויל, אז די יודען זאלען איהם דינען אלס א גאט און איינשטעלען אין זייערע שוהלען און זיך בוקען צו זיינע סטאטוען. ער האט דיזעלבע סטאטוע און געצענדינסט פערלאנגט אין בית המקדש אין ירושלים, און ווען ער ווערט נישט גע׳הרג׳עט, וואלט עס געקומען צו אנ׳אויפשטאנד און מלחמה, און דער בית-המקדש און די יודישע מלוכה וואלט צושטערט געווארען מיט דרייסיג יאהר פריהער. די יודען אין אלעקסאנדריע שיקען א דעפוטאציע צו דעם משוגענעם קאליגולא. דער פיהרער פון דער דעפוטאציע איז דער פילאזאף פילא. די אלעקסאנדריער גוים קומען מיט זייער דעפוטאציע, געפיהרט פון דעם זעלבען אפיאן. די יודישע דעפוטאציע קריגט א זעהר שלעכטע און בזיונות׳דיגע אויפנאמע. עס געווינט אפיאן און נישט פילא.

פילא אבער דערמאנט נישט דעם מנובל מיט קיין ווארט אין זיינע שריפטען. מיט דער גייסטיגער פיזיאגנאמיע פון דעם נפש בעקענען מיר זיך ערשט פון יוסף פלאוויוס׳עס ווערק „קעגען אפיאן".

ווי ווייט די היטלערס און די געבעלס פון יענער צייט האבען פערפעסטעט די העלעניש-רוימישע וועלט מיט זייער ראסען-אנטיסעמיטיזם איז צו זעהען פון דעם פאקט, וואס צוואנציג יאהר נאך דער פאסירונג, ווען דער אפיאן איז שוין געווען לאנג טויט, האט דער יודישער היסטאריקער, אויף די עלטערע יאהרען, זיך גענוצט שרייבען א פאלעמיש ווערק „קעגען אפיאן" און אפלייקענען פונקט ביי פונקט, טענות נאך טענות, אפיאנ׳ס ראסען-אנטיסעמיטיזם, אדער בעסער געזאגט שקרים און בלבולים.

און דערזעלבער פלאוויוס, וואס האט געקאנט שרייבען מיט אזא קאלטבלוטיגער רוהיגקייט פון דער צעשטערונג פון דעם בית-המקדש און חורבן פון דער יודישער מלוכה, וואס האט געקאנט מיט אזא פערדעכטיגער אביעקטיוויטעט זיך בעציהען צו די רוימער, צו וועספאסיאנוס און טיטוס הרשע, דער זעלבער פלאוויוס, וועלכער צייכענט זיך בכלל אויס מיט אזא אומפארטייאישער איינגעהאלטענקייט און אביעקטיווען סטיל אלס א היסטאריקער, פערלירט זיין געדולד און זיין שריפטשטעלערישע ווירדע און זיין פאלעמיק מיט דעם מצרי אפיאן איז א זידלעריי פון מארק-ווייבער. און עס איז קיין וואונדער נישט! דער יוד יוסף פלאוויוס פיהלט זיך פון די בלבולים געקרענקט, געשענדעט, ווי דער יוד אונטערמייער פיהלט זיך דערנידעריגט און געשענדעט פון היטלעריזם. ער פאלעמיזירט מיט׳ן מנובל מיט׳ן בלוט פון זיין הארץ, מיט׳ן פייער פון זיין ברענענדען מארך. עס פיהלט זיך אין זיין יעדען ווארט די דערשיטערטע און אנגעווייטאגטע נשמה פון א גרויסען יודען און מענש, וואס איז שטאלץ אויף זיין ראסע און פאלק, מיט זיינע גרויסע אויפטואונגען פאר דער מענשהייט.

זיינע ארגומענטען געגען דעם פערלוימדער האבען געקענט קלינגען אלטצייטיג און קינדעריש-נאאיוו מיט צעהן יאהר צוריק, אבער נישט היינט צו טאג, נאך דער מעשה היטלער. היינט צו טאג זענען זיי העכסט מאדערן און צייטמעסיג, ווייל זיי זענען מערקווירדיג נאהענט און עצם צו אלעם דעם, וואס ווערט יעצט געשריבען און גע׳טענה׳ט געגען היטלער׳ן און די נאציס. מעקט אויס דאס ווארט „אפיאן" און שטעלט אריין דאס ווארט „היטלער" און די „נאציס", בייט איבער נאך א פאר ווערטער, און אייך דאכט זיך אויס, אז איהר לייענט א מאדערנע יודישע צייטונג, אז איהר הערט א פראטעסט-רעדע געגען דייטשען בארבאריזם אין מעדיסאן סקווער גארדען.

און דאס זעלבע, וואס פאסירט היינט אי דייטשלאנד, האט פאסירט מיט אלע אנדערע איינצעלהייטען אויך אין שפאניע, אין פופצענטען יאהרהונדערט.

שפאניע און די אינקוויזיציע האט לכתחילה שוין יא פערפאלגט די יודען פאר זייער רעליגיע, אבער באלד האט זיך אויך דער שפאנישער אנטיסעמיטיזם פערוואנדעלט אין א ראסען-אנטיסעמיטיזם. דאס האט זיך אויסגעדריקט אין דעם שפאנישען ווארט און בעגריף „לימפיעצא", וואס האט באדייט „יחוס בריוו" פון ריין קריסטליך בלוט. די קינדער פון די הערעטיקער מאראנען, וואס זענען גע׳משפט געווארען פון דער אינקוויזיציע, האבען ביז׳ן פערטען דור נישט געקאנט פערנעמען קיין אמט אין שטאט און אין דער קירך. זייער בלוט איז געווען א חרם און פסול פאר דער קריסטליכער געזעלשאפט. און דערפאר האט יעדער שפאניער זיך געזוכט צו בעזארגען מיט אזא „לימפיעצא" אדער יחוס בריוו, כדי צו בעווייזען זיין ראסען-ריינקייט.

כאטש ער איז געווען טעאלאגיש געקליידעט, איז אבער אויך דער גאנצער דעמאלטדיגער שפאנישער ראסען-אנטיסעמיטיזם געווען אויך הויפטזעכליך אנ׳עקאנאמישער, ווי ער איז יעצט אין מאדערנעם דייטשלאנד, א פראדוקט פון קנאה צו יודען, געשאפען פון דער עקאנאמישער פאזיציע, וואס זיי האבען פערכאפט און פון דער גרויסער דאמינירענדער ראלע, וואס זיי האבען געשפילט אין האנדעל און אינדוסטריע. אין שטאט און אפילו אין דער קירך.

די אינדוסטריע איז געלעגען אין די הענט פון די מורען און יודען — די ערשטע אלס ארבייטער און די יודען אלס אונטערנעהמער. דער האנדעל און די פינאנץ איז געווען אין די הענט פון יודען און מאראנען. די העכסטע עמטער אין שטאט און קירך, געלערנטע פראפעסיעס — זענען געלעגען נישט זעלטען אין הענט פון מאראנען.

די מאראנען האבען אינסטינקטיוו דערפיהלט, נאך די שחיטות און שמד-גזרות פון תקנ״א, אז דער שמד וועט זיי נישט געבען קיין שוץ געגען די פערפאלגונגען פון דער קאטוילישער קירך, אז זיי מוזען דערפאר זוכען צו הייראטען מיטן אדעל פון לאנד און פערכאפען א דאמינירענדע פאזיציע אין דער קירך גופא, וועלכע איז צו יענער צייט געווען דער גרעסטער לאנד-בעזיצער אין לאנד און האט דערפאר געהאט די גרעסטע עקאנאמישע און דערפאר פאליטישע מאכט אין לאנד.

יעדע פאמיליע פון די מאראנען האט דערפאר געשטרעבט צו מאכען א זוהן פאר א גלח, און די מאראנען גלחים האבען מיט זייערע יודישע פעהיגקייטען (זיי זענען געווען די בעסטע לאטיינער און העברעער) און געלערנטקייט שנעל ארויפגעקלעטערט צו די העכסטע מדרגות אויפ׳ן קירכליכען לייטער פון אבאט, בישאף, ארצבישאף, און אפילו אינקוויזיטאר.

און אזוי איז פון די מאראנען, צו זייער שאנדע, אויסגעוואקסען א טארקוועמאדע, פון וועלכען דער מאראן פילגראזו, דער סעקרעטאר פון דער קעניגין איזאבעל און דער היסטאריקער פון איהר צייט, זאגט, אז ער איז פון יודישער אבשטאמונג, און א פאר אנדערע אינקוויזיטארען און פערפאלגער פון זייער אייגען בלוט. איזאבעל׳ס אייגענער וידוי-גלח (קאנפעסאר) איז אויך געווען דער מאראן טאלאווערא, וועלכען זי האט דערנאך דערהויבען צום ארציבישאף פון גראנאדע.

שפאניע האט פערמאגט צוויי מיליטער-קירכליכע ארדענס, וואס זענען געגרינדעט געווארען אין דער צייט פון די קרייץ-צוגען. די ארדענס האבען פערמאגט גרויסע רייכטימער פון וועלכע זיי האבען געצויגען קאלאסאלע יעהרליכע הכנסות. די שאצמייסטערשאפט פון אזא ארדען האט באלאנגט צו די העכסטע עמטער און כבודים פון לאנד. זענען זיי אויך עטליכע מאל געלעגען אין די הענט פון מאראנען. אזא שאצמייסטער איז געווען דער מאראן לואי סענטאנגעל, דער קאנצלער פון דער מלוכה, און דער מאראן פאשעקא, א ברודער פון מארקיז ווילענא, וועלכער איז געווען דער פאקטישער מלך פון קאסטיל, איידער איזאבעל איז געקומען צום טראן.

אז מען האט די יודען ארויסגעטריבען פון לאנד איז דאס לאנד און די מאנאסטירען געבליבען אהן דאקטוירים.

הכלל, אויך דער שפאנישער אנטיסעמיטיזם רדיפות און שחיטות זענען אויסגעוואקסען פון די זעלבע עקאנאמישע אומשטענדען וואס אין יעצטיגען דייטשלאנד. אין דעם פאל לאזט זיך אויך די אנאלאגיע ציהען ביז צו די קלענסטע איינצעלהייטען מיט דער אויסנאם פון דעם, וואס דאס יודישע בלוט האט אין שפאניע אויסגעמאכט 25 פראצענט פון דער בעפעלקערונג און אין מאדערנעם דייטשלאנד בלויז א האלבען פראצענט.

ווי אין מאדערנעם דייטשלאנד האט דאס יודישע בלוט אבער געגלאנצט מיט טאלאנטען און גרויסע נעמען אין יעדער פראפעסיע. מיט גרויסע אויפטואונגען פאר דער מדינה.

ווי אין מאדערנעם דייטשלאנד איז דער אנטיסעמיטיזם געווען א בעוועגונג פון מיטעלקלאס א בעוועגונג פון קנאה פון די אומפעהיגע. אויך דאן איז דער אנטיסעמיטיזם געווען דער נאציאנאל-סאציאליזם פון מיטעל-קלאס.

ווי אין מאדערנעם דייטשלאנד, מיינט דער געוואלד געגען יודיש בלוט, געגען יודענ׳ס פערכאפען פון עקאנאמישער מאכט און קולטורעלען איינפלוס איין אטעסטאט פון גלענצענדע פעהיגקייטען צום יודען, און א צווייטען אטעסטאט פון גייסטיגער ארימקייט צום קריסטליכען בלוט, צו די זעכציג מיליאן דייטשען, וועלכע בעטראכטען זיך אלס דאס ציוויליזירטעסטע און בעגאבטעסטע פאלק, אלס די סמעטענע פון דער מענשהייט, אזוי איז דאס געווען אין שטאניע.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צעגעלביאנא 4, טעל. 216-90
ספעציאל-ארצט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען, מענער-שוועכע. אלע ארט אנאליזען, עלעקטראטעראפיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען.
נעמט אן פון 8–2 און פון 5–9 אווענד
בעזונדער ווארטע-צימער פאר פרויען.

רעכט און לעבן

יודישע ביילאגע
פון „נייעם פאלקסבלאט"

איייניגע אינטערעסאנטע רעכטליכע אויפקלערונגען

פארשריפטען וועגען שילדען

א שילד איז א בעשטאנד - טייל פון יעדער אונטערנעמונג, אנ'אויסערליכער צייכען, דורך וועלכען ס'ווערט געגעבען צו וויסען דער ברייטער עפענטליכקייט וועגען קיום, כאראקטער און אדרעס פון דער אונטערנעהמונג. געוויינליך דארף א שילד העננען אויפן בנין, וואו דער לאקאל פון דער אונטערנעהמונג געפינט זיך. דער טעקסט פון א שילד איז לויט אונזערע געזעצען נישט בעגרעניצט.

א שילד איז א בעוועגליך אייגענטום און דעריבער קאן עס ארפגענומען ווערען מיט'ן מאמענט, ווען די אונטערנעהמונג ציהט זיך ארויס פון הויז. רעכט אויפצוהענגען א שילד האט יעדער לאקאטאר פון הויז און אפילו אויך א סובלאקאטאר, אויב דער הויז - ווירט האט נישט רעאגירט געגען זיין ארייינציהען זיך אין הויז.

נישט אלע וויסען, אז מ'קאן פערטיידיגען דאס אויסשליסליכע אייגענטום-רעכט אויף א שילד. אויב א נייע שכנות'דיגע אונטערנעהמונג פון דער זעלבער בראנזשע העננט ארויס אנ'עהנליכע שילד, וועלכע איז מסוגל ארייינצופיהרען דעם קונה אין א טעות און דערמיט צו פערשאפען דער נאכגע-מאכטער אונטערנעהמונג א געוויסען שאדען, קען די דאזיגע בע'עוולה'טע אונטערנעהמונג אונטער-נעהמען געגען קאנקורענט אנ'ענטשפרעכענדע גע-ריכטליכע אקציע, אז די פערפיהרערישע שילד זאל בעזייטיגט ווערען און אין בעגרינדעטע פאלן אויך מאהנען א געלד-ענטשעדיגונג.

וואס שייך דער אבליגאטארישקייט פון ארויס-העננען שילדען, א חוץ בנוגע איייניגע ספעציעלע קאטעגאריעס אונטערנעהמונגען, זעהט דער אוסטאוו וועגען אינדוסטריע-שטייער פאר א פליכט ארויסצו-העננען שילדען פאר אלע האנדעלס, אינדוסטריעלע אין האנדווערקערישע אונטערנעהמונגען אונטער דער דראהונג פון א געלד-שטראף ביז 100 זלאטעס פערשטייט זיך, אז מיט דער פליכט ארויסצוהעננען שילדען איז דער געזעצגעבער בלויז אויסען צו פערגרינגערן די לוסטראציעס פון די אונטערנעה-מונגען, צי זיי זענען פערזעהען מיט די נעהעריגע פאטענטען.

כדאי אגב אויך צו בעמערקען, אז די בע-שטימונגען וועגען האנדעלס-רעגיסטער פאדערען, אז אויף דעם שילד פון יעדער אונטערנעהמונג זאל אומבעדינגט פיגורירען דער נאמען און פאמיליען-נאמען פון אייגענטימער אדער די פירמע בענוי, אזוי ווי ס'איז אנגעגעבען אין האנדעלס-רעגיסטער.

קאמי - וואיאזשארען און אינדוסטריע-שטייער

קאמי - וואיאזשארען און אגענטען, וועלכע פערטרעטען אויסלענדישע פירמען, זענען מחויב אויסצוקויפען פאטענטען און צו בעצאהלען אומזאץ שטייער. אויסצוקויפען פאטענטען און צו בעצאה-לען שטייער פון אומזאץ זענען דעסטגלייכען אויך מחויב אגענטען פון אזעלכע איגלענדישע אונטער-נעהמונגען, וועלכע צאהלען אליין נישט די דער-מאהנטע אפצאהלונגען.

רייזענדער און אגענטען פון אינלענדישע אונ-טערנעהמונגען, וועלכע צאהלען אינדוסטריע-שטיי-ער, זענען מחויב אויסצוקויפען בלויז פאטענטען דאגעגען זענען זיי בעפרייט פון דער פליכט צו בעצאהלען שטייער פון אומזאץ. די פאטענטען ווע-רען זיי פערקויפט נאכן פארשטעלען די פאטענטען פון די דורך זיי פערטרעטענדע פירמען און א גע-העריגע בעפולמעכטיגונג פון די דאזיגע פירמעס. אויפ'ן סמך פון איין פאטענט מעג א רייזענדער פערטרעטען איייניגע פירמעס דאס ארט פון זיין טעטיגקייט און דער אופן פון זיין בעלוינונג ענדערן נישט די לאגע.

אגענטען און רייזענדע, וועלכע זענען אנגע-שטעלט אין א געוויסער פירמע און זייער שכירות בעשטעהט הויפטזעכליך פון סטאלע גאזשע מעגען אויפנעהמען בעשטעלונגען, איבעראל און זיי זענען בעפרייט פון דער פליכט אויסצוקויפען א קאמי-וואיאזשארקי'ן פאטענט. פון דער דאזיגער הנחה קע-נען אבער געניסען נאר אזעלכע אנגעשטעלטע, וועלכע ארבייטען בלויז פאר איין פירמע. דאגעגען קענען נישט געניסען פון דער הנחה אויפצונעהמען בעשטעלונגען אהן פאטענט אגענטען און רייזענדע, אפילו אנגעשטעלטע ביי איין פירמע, אויב זייער ארבייטס-לוין בעשטעהט אויסשליסליך אדער אין גרעסטען טייל פון פראוויזיע.

בכלל דארף מען גדענקען, אז פאר א ריי-זענדער ווערען אנערקענט אין דעם פאל נאר אזעל-כע פערזאנען, וועלכע נעהמען אויף בעשטעלונגען אויפ'ן סמך פון פרובקעס, פרייז-קוראנטען, מוסטערן.

די פערזאנען, יועלכע פיהרען מיט זיך מיט גלייך די סחורה צו פערקויפען, קענען נישט ווערע בעטראכט פאר אגענטען אדער רייזענדע און ממילא קענען זיי אויך נישט געניסען פון דער הנחה בע-פרייט צו ווערען פון אומזאץ-שטייער און אויך נים פון אויסקויפען פאטענטען.

וויכטיגע ענטשיידונגען פון העכסטען געריכט

מ'טאר נישט פערקלענערן דעם פער-קויפס-פרייז אויף א ליציטאציע

צוויי ליציטאנטען האבען צווישען זיך געפירט א קאנקורענץ. אנומעלט האבען זיי געוואלט אנקרי-גען פאר א שיבוש עפעס אנ'אביעקט, איז צווישען זיי געשלאסען געווארען אנ'אפמאך, אז קיינער פון זיי טאר נישט פארלייגען קיין העכערן פרייז אויף דער פארשטעהענדער ליציטאציע.

אלס בטוחות, אז יעדער פון זיי וועט דעם אפמאך האלטען, האבען זיי איינגעלייגט ביד שליש צו 500 זלאטעס.

איינער פון זיי האט דעם אפמאך געבראכען. דאן איז דער אנדערער ארויסגעטרעטען אין גע-ריכט מיט א תביעה, פעררופענדיג זיך אויפ'ן דער-מאנטען אפמאך, אז מ'זאל איהם צו'משפט'ן דאס איינגעלייגטע געלד.

דאס געריכט פון דער ערשטער אינסטאנץ האט די תביעה טאקע צוגע'משפט. דאס העכסטע געריכט, וואו עהין דער ענין איז ענדליך דערגאנ-גען, האט ערקלעהרט:

דער געשלאסענער אפמאך צווישען די ליצי-טאנטען האט געהאט דעם ציל צו דערנידעריגען דעם פערקויפס - פרייז פון די ליציטירטע חפצים דורך דעם האבען זיי פערשאפט שאדען דעם בעל-חוב און אפשר אויך דעם קרעדיטאר. אלזא יעדער אפמאך, וואס פערשאפט אדער קען פערשאפען שא-דען א דריטער פערזאן, איז נישט מאראליש און ממילא אויך נישט פערפליכטענד.

אגב ווילען מיר ביי דער געלעגענהייט אויך בעמערקען, אז לויט'ן ארט. 283 פון איצט פער-פליכטענדען שטראף-קאדעקס, דראהט פאר אזא פער-שטענדיגען זיך צום שאדען פון בעל - חוב אדער קרעדיטאר תפיסה ביז 2 יאהר.

ענטשעדיגונג פאר נישט אויסקויפען א וועקסעל איז בעשטימטען טערמין

א געוויסער ה' ב. האט בעקומען צוגעמשפט 6 הונדערט זלאטעס פון ל. ש. פאר 2 דריי הונ-דערטער פראטעסטירטע וועקסלען. אין א קורצער צייט ארום האט זיך דער דערמאהנטער ה. ב. ווי-דער געוואנדען אין זעלבען געריכט מיט א תביעה געגען ל.ש., מאהנענדיג פון איהם אנ'ענטשעדיגונג אין דער הויך פון 150 זלאטעס, וואס ער האט זיך מתחייב געווען צו בעצאהלען אויפן סמך פון א רעיענטאלע פערפליכטונג אין פאל, ווען די וועק-סלען וועלען נישט אויסגעקויפט ווערען אין געהע-ריגען טערמין.

דאס געריכט, בעטראכטענדיג דעם ענין האט איינגעפונען, אז דאס וועקסעל - געזעץ ענטהאלט שוין א סאנקציע פאר נישט פינקטליך צאהלען דעם וועקסעל-חוב. די סאנקציע דריקט זיך אויס אין דער פליכט צו בעצאהלען ציגזען פון דער וועקסעל-סומע פאר דער פערשפעטיגטער צייט. קען דערי-בער נישט בערעכטיגט ווערען די פאדערונג נאך צו בעצאהלען א ספעציעלע ענטשעדיגונג און נאך דערצו אין אזא בעדייטענדער הויך.

די דאזיגע ענטשעדיגונג דארף אנערקענט ווערען פאר פערמאסקירטע ליכווע-ציגזען. אזא אב-מאך קען נישט בעטראכט ווערען פאר געזעצליך און ממילא דארף די תביעה אפגעווארפען ווערען.

דאס העכסטע געריכט האט אבער ערקלעהרט: אין די פאלען, ווען דאס געזעץ בעשטימט נישט קיין ספעציעלע ענטשעדיגונג פאר נישט צו-פאסען זיך צו די אפגערעדטע בעדיגונגען, איז דערלאזבאר א געגענזייטיגער גוטווילליגער אפמאך. די הויך פון אזא ענטשעדיגונג איז אין אזא פאל נישט בעגרעניצט.

די וועקסעל-געזעצען זעהען נישט פאר קיין בעזונדערע ענטשעדיגונג. די אנגענומענע ציגזען קענען נישט בעטראכט ווערען פאר קיין ענטשע-דיגונג. דעריבער דארף די איינגעשטעלטע ענטשעדי-גונג, וואס האט די אויפגאבע צו גאראנטירען דעם אויסקויף פון די אויסגעשטעלטע וועקסלען אין גע-העריגען טערמין, נישט בעטראכט ווערען פאר קיין מאסקירטע ציגזען.

געוועלב — אכסניה

א.ז. האט געדונגען ביי ם.ם. א לאקאל אויף א געוועלב. געפענט האט ער זיך אנ'אכסניה. דער הויזווירט האט צוליב דער ענדערונג פון אפמאך געפאדערט אנ'עקסמיסיע.

דאס העכסטע געריכט האט ערקלעהרט: אנ'-ענדערונג פון דינגי-אבמאך, וואס זאל געבען א גרונט פאר אנ'עקסמיסיע, קומט פאר דעמאלט, ווען דער נייער כאראקטער פון דער אונטערנעהמונג איז לויטן געשלאסענעם קאנטראקט בפירוש פערבאטען געווא-רען אדער ער פערערגערט די קאנטראקט - בעדינ-גונגען און שאדענט די אינטערעסען פון הויזווירט.

אזוי ווי די ביידע אויסגערעכענטע אומשטענ-דען קומען אין דעם פאל נישט אין בעטראכט און עס איז בכלל נישט פערהאן קיין ממשותדיגער אונ-טערשיד פון א געוועלב (געוועהנליך מיינט מען אין אזא פאל א שפייז - געוועלב) ביז אנ'אכסניה, איז די תביעה פון הויזווירט ממילא אפגעווארפען געווארען.

דער רוח פון קערפער

סענסאציאנעל-ערא טישער ראמאן

53

סעווערינא האט זיך נישט געקענט פארשטע-לען, אין וואס פאר א סכנה פיער געפינט זיך.

זי האט אבער איבערגעלייענט אין זיין פער-קרומט פנים עפעס אזוינס, וואס האט אנגעריהרט איהר טירישען דראנג צום לעבען.

— איך קאן נישט מעהר! — האט זי אויסגע-שעפטשעט — איך קאן דא מעהר נישט פערבלייבען.

ביי דער טיר האט אויף איהר געווארט עפעס א מענש, וועלכער האט זיך צו איהר געווענדעט מיט די פאלגענדע ווערטער:

— ענטשולדיגט, וואס איך ווענד זיך צו איי'ן מיט א פראגע אין אזא שווערען מאמענט. איך בין אבער בעאויפטראגט צו מאכען די אויספארשונג וועגען דעם אנפאל אויף אייער מאן. אייער מאן איז נאך נישט געקומען צו זיך. אבער... אפשר וועט איהר מיר קענען געבען געוויסע אויפקלעהרונגען?

סעווערינא איז געווען געצוואונגען אנצולעה-נען זיך אין דער וואנד.

א געדאנק, וואס איז איהר לעת-עתה אין קאפ נישט געקומען, האט זי אדורכגעבויערט, ווי, א בליץ:

זי איז דאן געווען מארסעל'ס א שותפ'טע צום מארד... איצט וועט מען זי ארעסטירען!

— וואס פערלאנגט איהר? — האט אויסגעזופען דער דיושורירענדער דאקטאר — שוין-זשע קען אייך די מאדאם סעריזי געבען אינפארמאציעס? ... דער הער גיוסאן האט דאך אייך געזאגט, אז דער קלאפ איז געווען בעשטימט פאר איהם, און אז דער דאק-טאר סעריזי איז נאר מחמת א טרויעריגען צופאל געפאלען א קרבן פונ'ם באנדיט.

ער האט אפגעפיהרט דעם או-ספארשונגס ריכ-טער עטליכע שריט אין דער זייט, און איהם איינ-געריימט:

— איך וויים, אז איהר דערפילט אייער פליכט, אבער האט דאך מיטלייד מיט דער דאזיגער פרוי.. זי איז אזוי צוגעבונדען צו איהר מאן... זי האלט זיך דאך קוים אויף די פיס...

סעווערינא האט געזעהן, ווי דער אויספאר-שונגס - ריכטער איז אוועק, און זי האט זיך קוים געקענט אפגעבען א דין-וחשבון וועגען דעם, אז זי געפינט זיך נאך אלץ אויף דער פריי.

שפעטער האט זי שטיל א פרעג געטון:

— איהר האט דערמאנט דעם נאמען פונ'ם הער גיוסאן... האט איהר איהם געזעהען?

— איך האב דאך אייך שוין געזאגט וועגען דעם—אויב איך האב קיין טעות נישט?

סעווערינא האט זיך אומקלאהר דערמאהנט, אז בעתן פאהרען אין דער קליניק האט דער דאק-טאר איהר דערצעהלט וועגען עפעס, וואס האט זיך נישט אפגעשלאגען אויף איהר זכרון.

זי האט איהם געצוואונגען דערצעהלען נאכ-אמאל.

ערשט איצט האט זי פערשטאנען, סארא רע-זולטאט עס האט געהאט דער שפרונג פון מאר-סעל'ן, און זי האט ביז בלוט פערביסען די ליפען, בעמיהענדיג אפצוהאלטען זיך פון ארויסקריכצען:

„דאס האב איך... איך געווענדט דעם דא-זיגען קלאפ!"

און פונקט ווי דאס מודה זיין זיך אין דער שולד וואלט פערגרעסערט די סכנה, אין וועלכער פיער האט זיך געפונען, האט זי הייזעריק אויסגערופען:

— ער וועט שטארבען.

— ניין, ניין, בערוהיגט זיך, — האט זיך דער דאקטאר צוגעאיילט זי צו בערוהיגען — איהר האט דאך געהערט, וואס דער שעף האט געזאגט. סעריזי וועט ארויס בשלום... דאס איז קלאהר.

— אבער פארוואס איז ער אזוי אומבע-וועגליך?

— דאס איז א קלאהרע זאך נאך דער אי-בערלעבטער אויפרייצונג... ער וועט אבער בליי-בען לעבען... איך גאראנטיר דערפאר...

סעווערינא האט דערפיהלט, אז די רייד פון פיערס קאלעגע האבען נישט פולשטענדיג ענטשפרא-כען דער ווירקליכקייט.

זי האט איהם אבער נישט געוואלט פונאנ-דערפרעגען וועגען זיינע ספקות.

דעם רעשט טאג האט זי פערבראכט ביי פיערס בעט.

ער האט זיך, ווי פריהער, נישט א ריהר געטון פון ארט.

מאמענטענווייז, אנ'איבערפולטע מיט שרעק, האט סעווערינא זיך איינגעבויגען צו איהם, און זיך צוגעהערט צום קלאפען פון זיין הארץ.

שוואך, זעהר שוואך האט דאס הארץ גע-קלאפט.

דערנאך, בערוהיגענדיג זיך, האט זי זיך פערזוכט צו טראכטען וועגען דעם, וואס פאר א סוד עס האט זיך געטייעט אונטער דער אויסטער-לישער פערגליווערטקייט פון זיינע מוסקולען.

אין אוונד איז געקומען פראפעסאר אנרי, איבערגעביטען דעם באנדאזש און בעטראכט די וואונד.

נישט ווילענדיג האט סעווערינא אויפגעהויבן די אויגען און א קוק געטון אויף דער פינסטערער לאך אין שלייף:

פונדאבען, פונדאנען האט ארויסגעשטרוימט זיין בלוט — דאס, וואס עס איז איהר געווען צום טייערסטען אויף דער וועלט.

זי האט געוואוסט וואס פאר א מין געוועהר עס האט געמאכט די דאזיגע שרעקליכע וואונד.

מארסעל פלעגט שטענדיג ביים אויסטון זיך, ארונטעררוקען אונטערן קישען א רעוואלווער און א מעסער מיט א העל-ברוינעם הענטעל פון א הארן געמאכט.

סעווערינא פלעגט האלטען דאס מעסער אין די הענט און זיך שפילען מיט איהם.

פאר גרויל האט זי א ריי־ק געטון מיט די ציינ.

ס'וואלט גלייכער געווען, ווען איהר געהט אהיים, און פרובט איינשלאפען, — האט זיך דער פראפעסאר אנגערופען — סעריזי וועט דאן האבען די בעסטע בעדינגער, איך פערזיכער אייך... און איר דארפט היטען אייערע קרעפטען... איהר וועט זיי בעדארפען צו האבען מארגען... מארגען וועט אלץ קלאהר ווערען... נישט די פראגע פון לעבען און טויט... מיט איין ווארט — מיר וועלען זעהן.. און גייט זיך אפרוהען...

(פארטזעצונג קומט).

דאָס לאָדזער לעבען

ניי‌ער פאָלקסבלאַט

ניי‌ער פאָלקסבלאַט

זונטאג 23 כט תמוז תרצ״ג

יולי

זון-אויפגאַנג 3.40
זון-אונטערגאַנג 7 44

גרויסע שרפה אויף זאַוואַדזקאַ 5
אָפּגעברענט די פאַבריק פון גליקליך און לובלינסקי

נעכטען ארום 2 אַ זייגער ביינאַכט זיינען די פייערלעשער אַלאַרמירט געוואָרן צו אַ גרויסער שרפה, וועלכע איז אויסגעבראָכען אויף זאַוואַדזקאַ 5. באַלד זיינען אויפן אָרט אָנגעקומען 3 פייער-לעשער-אָפּטיילונגען מיטן קאָמענדאַנט גראָהמאַן בראָש.

די פייערלעשער האָבען שוין געטראָפען אין פלאַמען די פאַבריק פון שטריק-זאַכען וואָס געהערט צו דער פירמע „גליקליך און לובלינסקי", ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט האָט זיך די שרפה אָנגעהויבען אין דער פאַבריק פון ר. ציגלער, וועלכע געפינט זיך אויפן צווייטען שטאָק אין דער רעכטער אָפּיציע. דאָס פייער האָט זיך באַלד אַריבערגעוואָרפען אין דער עקספּעדיציע-פירמע „ספּולקאַ טשענסטאָכאָווסקאַ" אין די טריקאָטאַזשען-פאַבריק פון פּאָמעראַנץ און דאַן אין דער פאַבריק פון גליקליך און לובלינסקי, וואו ס'איז אָפּגעברענט געוואָרען דער גאַנצער לאַגער פון פערטיגע סחורות אין דער ווערט פון 10 טויזענד דאָלאַר, די מאַשינען האָט נישט געשאַדט.

די אינהאַבער פון דער פאַבריק זיינען געווען אויף זומערוואוינונג און זיינען געקומען ערשט אין אָוונט, דערוויסענדיג זיך פון זייער אומגליק. א חוץ די סחורות זיינען נאָך אין דער פאַבריק פערברענט געוואָרן פּריוואַטע חפצים אויף אַ גרויסער סומע, וואָס די אינהאַבער האָבען דאָרט אַריינגעשטעלט, אויסקאַהערענדיג אין דאָרף.

די אַקציע פון די פייערלעשער איז געווען זעהר בעשווערט צוליב דעם שמאָלען הויף. די פייערלעשער האָבען זיך בעמיהט צו לאָקאַליזירען די שרפה, כדי דאָס פייער זאָל זיך נישט איבערוואַרפען אויף דער פראָנט-געביידע, וואו ס'געפינען זיך פּריוואַט-וואוינונגען. ארום 6 אַ זייגער האָט זיך איינגעגעבען דאָס פייער צו פערלעשען.

די סיבה פון דער שרפה איז-נאָך נישט פעסטגעשטעלט געוואָרן.

אַטאַז און מאַריאַנאַ
זיי האָבען ביידע צו טון מיט'ן ביטערען טראָפּען

(2) אויף ציגעל-גאַס, נעבען נומער 17 האָט אַ פּאָליציי-פּאַטרול אָנגעטראָפען אויף אַ ליגענדיגען מענשען, וועלכער איז אָפּגעגאַנגען אין בלוט.

לכתחילה האָט מען געמיינט, אַז דאָ איז געשעהן, אַ מאָרד אָדער אַ זעלבסטמאָרד.

אַז מען האָט זיך אָבער נעהענטער צוגעקוקט צו דעם פערשוין, האָט מען קאָנסטאַטירט, אַז דאָ איז געשעהן איין קלייניגקייט:

דער פערשוין איז נעמליך געווען טויט-שכור, און אַזוי שיכּור'ע היים איז ער אַריינגעפאַלען אין רינשטאָק. צושפּאַלטען זיך דעם קאָפּ א.א.וו.

מען האָט איהם אָבגעשטעלט אין קאָמיסאַריאַט, און עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז ער איז דער 40-יאָהריגער אַטאַן קאָמפּינסקי. זיין וואוינאָרט איז נישט פעסטגעשטעלט געוואָרן.

נעכטען ביינאַכט האָט מען געבראַכט צו-פיהרען אין 5 קאָמיסאַריאַט די שכור'ע פּראָסטיטוטקע, די 23 יעהריגע מאַריאַננאַ מילטשאַרעק (לוטאָמירסקאַ 7) אין שייכות מיט א גאַסען סקאַנדאַל.

אין א געוויסען מאָמענט האָט די מילטשאַרעק בעקומען שרעקליכע קרעמפּען, און דער אַרויסגערופענער פּאָגאָטאָוויע-דאָקטאָר האָט פעסטגעשטעלט, אַז זי איז פערסמ'ט מיט אַלקאָהאָל.

עס איז איהר ערטיילט געוואָרן ערשטע הילף.

1 ציוניסטען האַנדווערקער! 1
וועהלט אייערע פאָרשטעהער, וועלכע פיגורירען אויף דער ליסטע פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין פּוילען,

ערמעגליכט זיי צו קעמפען פאַר אַ מאַסען-עמיגראַציע פון האַנדווערקער קיין ארץ-ישראל!

שטימט פאַר דער ליסטע נומער 1.

א יונגע יודישע פרוי זיך אראָפּגע-וואָרפען פון דריטען שטאָק

אויף פולנאָצנאַ 12 איז פרייטאָג געקומען אַ יונגע פרוי און זיך אַרומגעקוקט אין אַלע זייטען, אַזוי ווי זי וואָלט געזוכט אַן אָרט וואו זיך פו בעהאַלטען.

אין אַ געוויסען מאָמענט איז זי אַרויף אין טרעפּען-הויז אויפן דריטען שטאָק און זיך פון דאָרט אַרויסגעוואָרפען.

ס'אין אַלאַרמירט געוואָרען די פּאָגאָטאָוויע, דער דאָקטאָר האָט אָנערקענט, אַז איהר צושטאַנד איז אַנ'ערנסטער און אָפּגעפיהרט די זעלבסטמערדערין אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל, ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט איז די זעלבסטמערדערין די 22-יעהריגע דוואָרא פינקעלשטיין פון קאָפּערניקאַ 20, די פרוי איז ערשט 3 וואָכען נאָך דער חתונה.

די סיבה פון שרעקליכען זעלבסטמאָרד איז נישט בעקאַנט.

א לאָדזער יונגערמאַן
האָט זיך אַריינגעוואָרפען אין דער ווייכסעל

פאָריגע נאַכט איז געשפּרונגען פון דער קערבעדזש-בריק אין דער ווייסעל דער 30 יאָהריגער מיעטשיסלאַוו דעמבסקי, אַ לאָדזער, וועלכער האָט געוואוינט צייטווייליג אויף לעשנאָ 30 דער וואַך-פּאָליציאַנט האָט זיך געלאָזט מיט אַ מאָטאָ-רובקע און דעם זעלבסטמערדער אַרויסגעראַטעוועט דעמבסקי איז אָבער אַזוי שטאַרק צוקלאַפּט געווען, אַז מען האָט איהם געמוזט אָפּפיהרען אין פּראַגער שפּיטאַל. די סיבה פון זעלבסטמאָרד וויל ער נישט אָנגעבען.

אַנ'אַבלאַווע אין לאָדז
18 פערברעכער זענען אַרעסטירט געוואָרען

(2) אין שייכות מיטן וואוקס פון דער צאָהל פערברעכענס אין לאָדז און אין דער סביבה, איז נעכטען דורכגעפיהרט געוואָרען אַנ'אַבלאַווע אונטער דער אָנפיהרונג פונם אויבער-קאָמיסאַר ווייער.

אין פערשידענע „מלונות" און פערדעכטיגע לאָקאַלען זענען בסך הכל אַרעסטירט געוואָרען 18 פערזאָן.

פונקט ח״י צום לעבען...

צווישען שמוגלער'ס
פאַלשע 500 זלאָטעס א משכּון פאַר 16 זלאָטעס ריכטיגע

(2) נישט לאַנג צוריק האָט מען אַדורכגעפיהרט אַ רעוויזיע ביי דעם בעקאַנטען שמוגלער, קאַראָל צימער (זגערזשער 103).

האָט מען ביי איהם געזוכט און געזוכט און גאָרנישט געפונען.

קיין שום פערדעכטיגעס, חוץ אַ שפּולקע פאַר דעם...

האָט דאָס פאָדעם פאַוואָליע אָפּגעוויקעלט, און געפונען אונטערן פאָדעם אויף דער שפּולקע אַ פאַרזיכטיג צוזאַמענגעלעגטען פאַלשען 500-ער.

אַ וואָרט פאַר אַ וואָרט, און מען איז דערגאַנגען, אַז דער פאַלשער 500-טער איז אַ צווייטען בעקאַנטען שמוגלער'ס, מיט'ן נאָמען יוזעף גאָוויצקי (מאַרשינסקאַ 13).

אין דער תירוץ — גאָוויצקי האָט איהם פערזעצט ביי איהם פאַר מזומנ'ע 16 זלאָטעס מיט 50 גראָשען, וועלכע ער האָט נויטיג בעדאַרפט צו האָבען אויף צו מאַכען אַ כּוסה... ביידע זיצען שוין.

פרעגט זיך דאָך אַ קשיא ווי קומט דער פאַלסיפיקאַט צו צימערן?

אַפּטייקען
היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: א. דאַנציגער (זגערזשער 57), וו. גראָשקאָווסקי (11 ליסטאָפּאַד 15), ס. גאַרפיין (פּילסודסקיעגאָ 54), ס. באַרטאָשעווסקי (פּעטריקאָווער 164), ר. רעמבעלינסקי (אַנדזשעיאַ 28), א. שימאַנסקי (פּשעגדזאַלניאַנאַ 75)

א וואוינונגס-שרפה

(א) אין דער וואוינונג פון אהרן גאָלדשטיין (פאָלנאָצנאַ 6) איז מחמת אַ צו שטאַרק אָנגעהייצטער קיך אויסגעבראָכען אַ שרפה, וועלכע די אַרויסגערופענע פייערלעשער האָבען אין משך פון אַ שעה צייט איינגעלאָשען.

דער היזק בעטרעפט אַנ'ערך 5,000 זלאָטעס.

Dr. R.

Zalcwasser

CHIRURG — כירורג

ציגעל-גאַס 19, טעל. 17-125

נעהמט אָן פון 1–2 בייטאָג און פון 4–7 נאַכט.

צוגאַב פאָבאָר-קאָמיסיע

(2) דעם קומענדיגען פרייטאָג, דעם 28. ד. ח. און שבת דעם 29. ד. ח. הויבט אָן אין לאָקאַל אויף פּעטריקאָווער 165 אַ צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע פאַר פ.ק.או. לאָדז – שטאָט 2.

מעלדען דאַרפען זיך די פּאָבאָראָוצעס פון יאָהרגאַנג 1912 און עלטערע, וועלכע האָבען זיך לעת עתה נישט צוגעשטעלט צו מיליטער-איבערזיכט, האָבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-פליכט. וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען, און האָבען בעקומען נאָמענטליכע אויפפאָדערונגען פון דער שטאָטישער סטאַראָסטווע.

דער רעשט סעזאָנאָוועס בעקומט אַרבייט

(2) בעכטען איז אין לאָדזער מאַגיסטראַט פאָרגעקומען אַ קאָנפערענץ צווישען דעם שטאָט-קאָמיסאַר און פאָרשטעהער פון צווישענפּראַיינס-קאָמיסיע פון די סעזאָן-אַרבייטער.

דער קאָמיסאַר ה' וואָיעוואָדזקי האָט דער־קלעהרט, אַז נאָך אַ געניגעם בעטראַכטען אַלע פינאַנץ-מעגליכקייטען, איז ער געקומען צום אויספיהר, דאָס די איבערגעבליבענע אַרבייטסלאָזע סעזאָנאָוועס, אין דער צאָהל פון עטליכע הונדערט, קאָנען בעקומען בעשעפטיגונג.

דאָס אָנגעהמען זיי צו דער אַרבייט ווערט זיך שוין אָנהויבען מאָנטאָג.

אַרעסטירט א געלד-פעלשער

(2) נעכטען איז אין שיענקעוויטש-פּאַרק אַ רעסטירט געוואָרען על-פּי צופאַל דער געלד-פעלשער סטאַניסלאַוו זאַגאָרסקי (לעגשיצקאַ 4).

מען האָט ביי איהם אין דער וואוינונג געפונען אַ סך אויסגעפערטיגטע 1, 2, 5-ער פאַלשע זלאָטעס, ווי אויך פאַלש קליינגעלד — 20-ער און 50-ער גראָשענס.

די פאַלסיפיקאַטען זענען גלענצענד נאָכגעמאַכט.

אַרבייט פאַר אַרעסטאַנטען ביי לאַנדווירטשאַפט

(2) דער לאָדזער קרייז-געריכט האָט איצט בעקומען צו קענטעניש פּראָיעקטען פון ספּעציעל טראָקטירען אַרעסטאַנטען, וואָס זיינען פערמשפּט אויף אייביגע טורמע.

עס האַנדעלט זיך וועגען דעם, אַז דאָס יוסטיץ-מיניסטעריום האָט געקויפט אין מאַיאָנטעק לושקאָווא – אויף פּאָמערן – הונדערט מאָרג לאַנד, בכדי צו בעשעפטיגען אויף דעם גרונט אַרעסטאַנטען פון קאַראָנאָווא.

צו דער דאָזיגער אַרבעט וועלען אויך געשיקט ווערען אַרעסטאַנטען פון אַנדערע טורמעס, וועלכע וועלען זיך נוט אויפפיהרען אין די טורמעס.

עסיג איז דאָך זויער,
אָבער איצט וועט דעם יודען, נעבעך, ווערען נאָך זויערע״...

(2) מיט עטליכע טעג צוריק איז אַנטדעקט געוואָרען אַ געהיימע פונאַנדערגיסעריי פון עסיג-עסענץ אין בלאַשקי (קאַלישער קרייז).

די דאָזיגע אונטערנעהמונג האָט געהערט צו אַ געוויסען מרדכי וואַקסמאַן, און איז טעגיג געווען דריי יאָהר.

זינט אַ געוויסע צייט האָט זיך די פונאַנדערגיסעריי אַזוי אַנטוויקעלט, אַז זי האָט געאַרבייט כמעט פאַר'ן גאַנצען לאַנד.

אַ סברא, אַז די בעדינגונגען, ביי וועלכע די פאַבריק האָט געאַרבייט, זענען געווען אַנטי-סאַניטאַרישע, און איצט איז אויפ'ן אָרט אָנגעקומען אַ דעלעגאַט פון פינאַנץ-מיניסטעריום, כדי פעסטצושטעלען די היזקות, וואָס די מלוכה האָט געהאַט פון דער אומלעגאַלער אונטערנעהמונג.

בעפאַר איהר פאָהרט אויף ערהאָלונג!

קויפט איין | קויפט איין

נייעסטע פּערפומען

ערשטקלאַסיגע פּודערן, טואַלעט-זייפען זאָווי אַלערלייא מאָדערנסטע קאָסמעטיקס צו פאַבריקס-פּרייזען!

אין דער בעקאַנטער פּערפומעריע

י. דרוקער

5 זאַוואַדזקאַ 5

טעל. 92-175

רעעלע און סאָלידע בעהאַנדלונג!

הורט און דעטייל

הורט! | דעטייל!

היינט וואהלען צום 18. ציונ. קאנגרעס

היינט קומען פאר אין אונזער שטאט — אזוי ווי אין גאנץ פוילען — די וואהלען פון דעלעגאטען צום 18־טען ציוניסטישען קאנגרעס. די וואהלען וועלען פארקומען אין 7 לאקאלען. די וואהל־לאקאלן זאל, אל. 1־טען מאי 2 פון 9 פריה ביז 10 אוונד. וואהל־רעכט האבען אלע, וועלכע האבען אויסגעקויפט דעם היי־יאהריגען שקל זענען עלטער פון 18־יאהר און זענען איינגעטראגען געווארען אין די וואהלער־רשימות. יעדער וואהלער מוז מיטברענגען דעם שקל. ווער עס האט פארלוירען דעם שקל דארף זיך ווענדען אין רעקלאמאציע ביורא, וואס וועט זיין טעטיג אין וואהל־לאקאל, אל. 1־טען מאי 2 א גאנצען טאג.

די הויפט וואהל־קאמיסיע האט ארויסגעגעבען אן אויפרוף צו אלע שוקלים — וועהלער און ציוניסטישע גרופירונגען מיט דער אויפפאדערונג איינצוהאלטען בעת די וואהלען פולשטענדיגע רוה און ארדנונג און, אז געגען די יעניגע, וועלכע וועלען פרובען שטערען דעם פארלויף פון די וואהלען, וועלען אנגענומען ווערען די שטרענגסטע מיטלען אין הסכם מיט די בעשלוסען פון דער אלוועלטליכער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

עס פיגורירען פאלגענדע 7 קאנדידאטען־ליסטעס:

ליסטע נומער 1 פון דער אלגעמיינער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין פוילען, וועלכע נעהמט ארום די גרופען „על המשמר", „עת לבנות", סתם ציוניסטען, הנוער הציוני, החלוץ הכלל ציוני און ציוניסטישע האנדווערקער. בראש פון דער ליסטע פיגורירט דעפ. יצחק גרינבוים, ד"ר יוסף דאווידזאהן, דעפ. ד"ר ראזענבלאט. ליסטע נומער 2 פון „עת לבנות" מיט ד"ר גאטליב בראש, ליסטע נומער 3 פון „מזרחי" מיט הרב קוק בראש, ליסטע נומער 4 פון זאנדער פערבאנד ציוניסטען רעוויזיאניסטען מיט מאיר גראסמאן, ליסטע נומער 5 פון בלאק פאר'ן ארבייטענדען א"י מיט בן גוריון בראש, ליסטע נומער 6 פון די רעוויזיאניסטען מיט וו. זשאבאטינסקי בראש, ליסטע נומער 7 פון „התאחדות" מיט דעם געוו. דעפ. אדוו. א. לעווינזאן בראש.

---

1 ציוניסטען! 1

זשאבאטינסקי האט עפענטליך דערנידריגט די ציוניסטישע ארגאניזאציע און איהר העכסטע אינסטאנץ, דעם קאנגרעס

שטימט נאר פאר די, וועלכע בויען און שאפען

פאר דער ליסטע נומער 1

פון ציוניסטישען וואהל-קאמיטעט

נעכטיגע וואהל־מיטינגען

נעכטען אין לעצטען טאג פאר די וואהלען זענען פארגעקומען א גאנצע רייהע מיטינגען: אין קליינהענדלער פערבאנד (סט. רינעק 10), „בני ציון" (רזשגאווסקא 7), „החלוץ המרכזי" (פיאטרקאווסקא 86), „נוש הבורה" (זאמענהאף 13), „התחיה" (פילסודסקי 66), „אגודת ציון" (פלאץ קאשטשעלני 4). מיט רעדעס זענען ארויסגעטרעטען: דעפ. ד"ר ראזענבלאט, משה לימאן, לאוניק א. יאעל, משה קורא, מגר. ראנאזשינסקי, מ. טעמפעלהאף, א. איוואנקאוויטצער, אי זש. חייקין, מגר. האלפערן, שלמה פיינער, א. ווייגבערגער, מ. מינץ, א. לעווי א.א.

אומעטום האט געהערשט א גוטע שטימונג פאר דער ליסטע פון ציוניסטישען צענטראל קאמיטעט און עס זענען אנגענומען געווארען רעזאלוציעס צו שטימען פאר דער ליסטע נומער 1.

* * *

א זעהר לעבהאפטע בעוועגונג איז געווען נעכטען שבת פריה צו בעמערקען פאר די שוהלען. אומעטום האט מען געטיילט אויפרופען פון דער ליסטע פון ציוניסטישען וואהל קאמיטעט און עס האט געהערשט א שטימונג פאר דער דאזיגער ליסטע.

* * *

אין דער שוהל „אהל יעקב" האט נאך קריאת התורה ה' שמואל לעוו געהאלטען א רעדע, אין וועלכער ער האט גערופען צו ערפילען דעם ציוניסטישען חוב צו בעטייליגען זיך אין די וואהלען און צו שטיצען די ליסטע פון ציוניסטישען צענטראל קאמיטעט נומער 1.

* * *

דער ציוניסטישער קאמיטעט האט זיך געווענדעט מיט א ספעציעלען אויפרוף צו די מיטגלידער פון דער ארגאניזאציע מיט דער אויפפאדערונג צו נעהמען אנ'אקטיווען אנטייל אין די וואהלען און צו שטימען פאר דער ליסטע נומער 1. גלייכצייטיג זענען אויך אויפגעפאדערט געווארען אלע מיטגלידער, וועלכע געפינען זיך אויף די זומערוואוינונגען צו קומען היינט אונבעדינגט קיין לאדז כדי זיך צו בעטייליגען אין די וואהלען.

פון וואהל־ביורא פון דעמאקראטיש־רעוויזיאניסטישע ליסטע נ. 4

די וואהל־ביורא פון זאנדער־פערבאנד ציוניסטען־רעוויזיאניסטען (ליסטע נומער 4) איז טעטיג היינט פון 8 אינדערפריה ביז 10 אין אוונד אין לאקאל פון פערמיטלער פעראיין פיעטריקאווער 69.

פארטייאישע געשלעגן אויף די גאסן

נעכטען זענען פארגעקומען אין פערשידענע גאסען געשלעגען צווישען מיטגלידער פון די קעמפענדע ריכטונגען בעת די וואהלען צום קאנגרעס. אין די גאסען־קאמפען האבען אויך אנטיילגענומען מיטגלידער פון אזעלכע פארטייען, וואס נעהמען נישט קיין אנטייל אין די וואהלען צום קאנגרעס.

אויף דער ידיעה, אז מיט דער פאבריקס באהן וועט קומען זשאבאטינסקי האבען זיך דארט פערזאמעלט א גרויסע גרופע ביתרים אין מונדירען.

באלד האט זיך אנגעהויבען געשלעגען און די בתירים האבען צושלאגענע געמוזט אנטלויפען, די געשלעגען האבען זיך ווייטער איבערגעחזרט אויף נארוטאוויטש גאס און אויף א רייה אנדערע גאסען.

א גרופע יוגענדליכע איז נעכטען פארנאכט בעפאלען דעם לאקאל פון בית־ אויף קילינסקיעגא 77, דעמאלירט די איינריכטונג און צושלאגען די אנוועזענדע בתרים.

פארק „העלענאוו"

10,000 יודען זענען נעכטען געקומען זיך פרייען מיט „די יודישע באנדע"

צוליב'ן גרויסען דערפאלג — מארגען, מאנטאג

פאזיטיוו לעצטע געזעגנונגס־פארשטעלונג פון

די יודישע באנדע

א פראגראם פון לויטער „סביאראדעז!.."

איינגאנג נאר 1 זל. 1 בילעט איז גילטיג אויפ'ן סימפאנישען קאנצערט און אויף „די יודישע באנדע"

גענויעס — מארגען.

פון רעוויזיאניסטישען וואהל־קאמיטעט

צו אלע רעוויזיאניסטישע שוקלים, פריינד און סימפאטיקער!

דער לאדזשער רעוויזיאניסטישער וואהל־קאמיטעט טיילט מיט אלע רעוויזיאניסטישע שוקלים פריינד און סימפאטיקער פון אידענשטאאטס־געדאנק, אז די וואהלען פון דעלעגאטען צום 18 ציוניסטישען קאנגרעס קומען פאר היינט זונטאג דעם 23 יולי אין זאל אגיעלסקי" (אל. פון 1 מאי נומער 1) פון 9 פריה ביז 10 אוונד.

די רעוויזיאניסטישע ליסטע אן שפיץ פון וועלכער ס'שטעהט דער פרעזידענט פון וועלט־פערבאנד פון ציוניסטען רעוויזיאניסטען, דער קעמפער פאר א יודישער מלוכה אין א"י דער שעפער פון יודישען לעגיאן דער גרויסער און עהרליכער פאלקס־קעמפער זאב זשאבאטינסקי טראגט דעם נומער 6.

ביים אריינגעהן אין וואהל־לאקאל געהט יעדער פון אייך צו צו דער וואהל־אורנע ווי זיין שקל איז פערריגיסטרירט און נאכ'ן ערלעדיגען די פארמאליטעטען פון נאכזעהען די ליסטע בעקומט איהר פון דעם פארזיצענדען א קאפערטע פערזעהען מיט א שטעמפעל פון דער וואהל־קאמיסיע און לעגט אריין אין די קאפערטע און נאר אין אזא קאפערטע דעם צעטעל מיט דעם נומער 6.

דער צעטעל מוז זיין א ריינער, אויף דעם צעטעל קאן זיין נאר א געדרוקטער 6, עס טאר נישט זיין אויף דעם צעטעל קיינע פונקטען, קיינע אויפשריפטען נאר דער נומער „6".

לייגט אריין נאר אזעלכע צעטלען, נעמט נישט אן צעטלען, וועלכע ענטהאלטען חוץ דעם נומער 6 אויך אנדערע צושריפטען, ווייל אזעלכע צעטלען ווערען גע'פסלט.

נאך דעם אפשטימען פערלאזט גלייך דעם לאקאל.

מיר רופען אלע חברים פון „מנורה" רעוויזיאניסטישען קלוב" „ביתר" „קדימה" „השחר" „ברית ישורון" און „ברית החייל" צו שטימען גלייך אין דער פריה. דער סעקרעטאריאט פון רעוויזיאניסטישען וואהל־קאמיטעט אמטירט היינט א גאנצען טאג אין לאקאל פון „מנורה" אל. קאשציוסקי 21.

אין פאל פון שטערונגען אדער שיקאנען בעטען מיר זיך גלייך צו ווענדען צו אונזערע פערטרויאונגס־מענער, וועלכע וועלען זיין אנוועזענד אין וואהל־לאקאל.

אין אלע אנדערע פראגען בעטען מיר זיך צו ווענדען אין אונזער סעקרעטאריאט (אל. קאשציושקי 21).

חברים פריינד און סימפאטיקער! ערפילט אייער חוב. שטימט אלע פאר דער רעוויזיאניסטישער ליסטע נומער 6, פאר א יודישער מלוכה אין א"י, פאר זאב זשאבאטינסקי'ן.

רעוויזיאניסטישער וואהל־קאמיטעט אין לאדז

זשאבאטינסקיס רעפעראט איז פילהארמאניע

אין פילהארמאניע־זאל האט נעכטען פאר אנדערהאלבען טויזענד מענשען געהאלטען א רעפעראט דער רעוויזיאניסטישער פיהרער זאב זשאבאטינסקי דעם רעדנער איז געמאכט געווארען א שטורמישע אוואציע.

אין זיין רעפעראט האט זשאבאטינסקי אנגעוויזען אויף די אויפגאבע פון 18־טען ציוניסטישען קאנגרעס, וועלכער דארף זאגען א ניי־ווארט, פיהרען א נייעם קורס און שאפען א נייע קאמבינאציע פון כחות פאר דער אנפיהרונג, דער רעדנער האט נאך ארומגערעדט דעם ענין פון קלאסען־קאמף אין ארץ־ישראל, וועלכער שטערט דעם אויפבוי פון לאנד און ארומגערעדט די העצע וואס ווערט געגען איהם געפיהרט אין דער לעצטער צייט, ער האט גערופען צו שטימען פאר דער רעוויזיאניסטישער ליסטע.

אזמ'גנב'עט „דזשענטלמען"־שיף

הייסט עס נאך נישט, אז מען איז דזשענטלמענער

(2) דער לייטער פון „זשעגלוגא פאלסקא" (זאגאיניקאווא 33) האט געמאלדען אין דער פאליציי, אז בעת'ן טראנספארטירען מיט א לאסט־אויטא פון וולאצלאוועק קיין קיין לאדז א טראנספארט זומער־שיף. האבען גנבים אראפגע'גנב'עט 3,000 פאר שיף צום שאדען פון דער פירמע „דזשענטלמען".

דער היזק בעטרעפט 800 זלאטיס.

פאליציי זוכט די גנב ם.

Dr. Z. RAKOWSKI

ספעציאליסט פאר אויערן, נאז, האלז און לונגען־קראנקהייטען

11 ליסטאפאד 9 (קאנסטאנטינער)

טעל 127־81

שפרעכשטונדען פון 12—2 און פון 5—7

נעהמט אויך אן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 11־1 און פון 2־3 נאכמ.

ר. איזראעל

דירעקטאר אדאלף גאלד

סענסאציאנעל־שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

●2●

דער גאנצער גרויסער סילוועסטער־פראגראם אין קינא „ספלענדיד" האט טאובען נישט אינטערעסירט, ער האט נאר אונגעדולדיג געווארט אויפ'ן בעוויזען זיך פונ'ם בילד, וועלכעס האט געווארפט פארשטעלען דאס פערברענגען פון דער בעריהמטער ארטיסטקע „אדא" אין דער שטאט. מיט דער גרעסטער אויפמערקזאמקייט האט טאובע געקוקט אויף דעם בילד, נישט אדורכלאזענדיג קיין איין אייבצעלהייט, אזוי ווי ער וואלט געוועזען ספעציעל דערין פעראינטערעסירט, ער האט געזעהען, ווי זי געהט אראפ פון באהן, ער האט זי געזעהען אין האטעל, ער האט געזעהען ווי זי מאכט פערשידענע איינקויפען און בכלל יעדען פרט, וואס דער פילם־אפאראט האט אויפגענומען.

טאובעס פערהאלטען זיך האט גארנישט געווירזען, אז ער זאל האבען אויפמערקזאם געווארען ערגעס אויף א ספעציעלער זאך. באלד ווי די לעצטע אין קינא־אפאראט איז אדורך, האט טאובע פערלאזען דעם לאקאל און איז אוועק צו זיך אהיים.

דער אלטער פרוי האט ער געהייסען זיך דערלאנגען זיין סמאקינג, יענער האט איהם אנגעקוקט ווי משוגע, ווייל זעלטען ווען איז טאובע אוועק ביינאכט פון דערהיים און ספעציעל אין סמאקינג. טאובע האט זיך שנעל איבערגעטון און איז אוועק פון שטוב. אויף דער גאס איז ער אריין אין א בלומען־געשעפט, געקויפט א הערליכען בוקעט בלומען, אנגעשריבען אנ'אדרעס און געהייסען תיכף אהינשיקען די בלומען. די פערקויפערין האט איבערגעלייענט דעם אדרעס: פרל. „אדא", דער בעריהמטער ארטיסטקע אין „אימפעריאל־טעאטער".

טאובע איז נאך עטליכע מינוט געגאנגען פוסט און פאסט איבער די גאסען מיט דער אויסרעכענונג, אז די בלומען זאל שוין זיין אין טעאטער און דאן איז ער אליין אוועק אין „אימפעריאל", אהער נישט אין צושויער־רוים, נאר צו דער טיר, וואס האט געפיהרט הינטער די קוליסען. דארט האט מען איהם פערשטעלט דעם וועג און נישט צוגעלאזען צו „אדא". מיט עטליכע צענדליגער זלאטיס האט ער זיך געמאכט אדורכגאנג און אין דעם מאמענט איז ער שוין געשטאנען אויף דער שוועל פון „אדאס" גארדעראב.

ער האט זיך נידריג פערנויגט פאר דער יונגער און שעהנער פרוי, וועלכער האט לייכט אויסגעשריגען צוליב דעם אונפערהאפטען און פלוצלונגען אריינרייסען זיך אין איהר צימער. ס'האט אויסגעזעהען, אז זי איז געווען שטארק אונצופריעדען פון דעם, אז א פרעמדער מאנספערשוין האט געהאט די דרייסטקייט אריינצוקומען, נישט אנמעלדענדיג אפילו פריהער וועגען דעם, זי איז דערצו נישט געוואוינט געווען.

זי האט אפגעקעהרט איהר שעהן פנימ'על, אנגעבלאזען די נאז־לעכער און בייז א בליק געגעבען מיט די אויגען.

— געהט תיכף ארויס פון דאנען, האט זי געשריגען.

טאובע האט אפילו נישט געענטפערט, ער האט אנגעקוקט די הערליכע פרוי, וועלכע איז שוין געווען אנגעטון צום ארויסטריט אויף דער ביהנע. ער האט בעמערקט איהר הערליך געשטאלט, די ליניען פון קערפער, וואס זענען געווען אזוי בולט אין די דורכזיכטיגע קליידער, די נאקעטע לאנגע הענד און פיס און נישט געקענט אפרייסען זיינע אויגען פון ענטציקונג.

— דאס האב איך אייך מיט עטליכע מינוט צוריק געשיקט די בלומען, איך בין אייער א גרויסער פערעהרער.

— איך דאנק אייך פאר די בלומען, מיין פערעהרער, אבער איך בין געצוואונגען אייך צו בעטען, אז איהר זאלט פערלאזען דאס צימער.

טאובע האט זיך נישט גערירט פון ארט, נאר נאך שטארקער און אויפדרינגליכער אנגעקוקט די ארטיסטקע.

אדא איז פשוט געווען פערצווייפעלט מיט דער פרייער בעציהונג פון געקומענעם, זי האט אויסגעצויגען האנט צוגעלעגט א פינגער צום עלעקטרישען גלעקעל און געזאגט:

— אויב איהר וועט גוטוויליג נישט פערלאזען מיין צימער, וועל איך דורך א בעדינטען אייך צווינגען דערצו.

— לאזט אפ, ס'וועט זיין גלייכער, אז איהר וועט דאס נישט טון, איך וויל מיט אייך רעדען אהן עדות. ווען איך וואלט נישט מורא געהאט מיסצובריוכען מיט אייער געדולדיקייט, וואלט איך געהייסען פערשליסען די טיר

— אבער מיין הער...

— הערט אויס פרייליין אדא, פערמאכט די טיר און הערט מיך אויס, דאס וואגערט אייך שטארק, אבער וואס זאל מען טון, דאס איז דער גלייכסטער וועג. אנדערש קען איך נישט האנדלען, ס'פערשטעהט זיך דאך, אז איהר פרייליין אדא וואלט נישט געוואלט, אז איך זאל מפרסם מאכען פאר אלע, דאס, וואס איך ווייס וועגען דער דראמע, וועלכע האט פערוואלקענט אייער קורצע אנוועזענהייט אין דער הויפט־שטאט... וועגען דער דראמע, וואס צווינגט אייך תיכף ארויסצופאהרען פון דאנען און אנשטאט עטליכע פארשטעלונגען צו געבען נאר איין און איינציגע.

(פארטזעצונג קומט).

מיכאל מיכאלעסקא איז לאדז
געשפּערט מיט'ן בעקאנטען ארטיסט

קיין לאדז איז געקומען אויף גאסטראלען דער בעקאנטער ארטיסט מיכאל מיכאלעסקא און זיין פּארטנערין בעטי סימאנאוו. מיכאלעסקא איז נישט קיין פרישער נאמען אין לאדז. שוין מיט 20 יאהר צוריק בעת דעם אויפבליה פון יודישער טעאטער-קונסט, האט מיכאלעסקא געשפּילט אין לאדז א בעדייטענדע ראָל, דאָ האט ער זיך בעריהמט געמאכט און דערגרייכט צו זיין גרויסער קאריערע אין אמעריקא.

פון פוילען איז מיכאל מיכאלעסקא אוועקגעפאהרען אין יאהר 1920. אנהויבענדיג פון נעשאנעל טעאטער, האט ער געשפּילט אין אין א גאנצער רייע אנדערע טעאטערן, געהאט אייגענע טעאטערן און אומעטום געהאט איין ערפאלג גרעסער ווי דער אנדערער. איצט איז מיכאלעסקא געקומען קיין אייראפּא, וואו ער רעכענט צו שפּילען אין א רייע לענדער. ביז איצט האט ער געשפּילט אין פאריז און דאן אין בעלגיען, די ערשטע שטאָט, וואו ער הויבט אָן אין פוילען איז לאדז.

אין א פריינדליכען שמועס מיט מיכאלעסקא'ן האבען זיך זשורנאליסטען פאנאנדערגעשמועסט וועגען פארשידענע יודישע טעאטער-פּראבלעמען.

בנוגע דעם טעאטער - קריזיס אין אמעריקא זאָגט מיכאלעסקא, אז דאָס איז נישט קיין ספּעציעל יודישער קריזיס, נאָר אן'אלגעמיינער. קודם כל האט דערצו געבראַכט די עקאנאמישע ירידה, דאן קען קיינער נישט קאנקורירען מיט דער הערליכקייט פון דער אויסשטאטונג און שפּילען אין קלאנג קינא, נישט יעדער פון בייטען עולם גיט זיך אָפּ א חשבון דערפון, וואָס הייסט דאָס דער דירעקטער לעבעדיגער קאנטאקט פון פּובליקום און אקטיאָר. וואָס קען נישט דערגרייכט ווערען אין קיין קינא-בילדער, דאָס ברענגט דערצו, אז דאָס טעאטער מוז דערהייל ווערען. דער קינסטלער איז אָבער אָפּטימיסטישער, ער האלט, אז ס'איז נישט ווייט די צייט, ווען אין טעאטער, אויך אין יודישען, וועט קומען אן'אויפלעבונג, ס'פארשטעהט זיך, אז איינע פון די גרעסטע צרות אין יודישען טעאטער איז דאָס, וואָס ס'איז פערהאן א קנאפּער צוואוקס פון גוטע יודישע ארטיסטען.

אויף ווייטערע פראגען ענטפערט דער קינסטלער, אז זיין אויפגאבע אין יודישען טעאטער איז נישט צו קומען מיט קיין פּראבלעמען און מוסר-השכל'ס. ער בעציהט זיך אין טעאטער דאָס פּובליקום צו אמוזירען און דערביי מוז מען זין האבען, אז צו די פארשטעלונגען מוז מען געבען דאָס שענסטע און בעסטע, סיי בנוגע מוזיק, סיי בנוגע דעקאראציעס און אויסשטאטונג. דער קינסטלער זאָגט צו, אז אויך דאָ אין לאדז וועט ער זיך בעמיהען צו געבען דעם מאקסימום וואָס מ'קען לויט די טעכנישע מעגליכקייטען. דער אנטייל פון בעטי סימאנאוו, א געבוירענע אין אמעריקא, מיט א פּרעכטיגער שטים גיט די זיכערקייט פאר דער אפפירונג אין יודישען טעאטער מיט א גוטער און שעהנער אָפּערעטע!

מיכאלעסקא פיהלט זיך זעהר גוט. ער בעדויערט נאָר וואָס די יאהרען רוקען זיך.

— וואָס איז דען דאָס לעבען פון אקטיאָר? זאָגט מיכאלעסקא, אנ'ערך 15 יאָהר, דער אקטיאָר ליידעט צרות ביז ער שטייגט אויף. דאן קומען עטליכע יאהרען פון ערפאלג, אָבער שפּעטער געהט ווידער בארג אראָב און נעענדיגט

די דאָזיגע צייט איז נאָך צום גליק נישט געקומען פאר מיכאלעסקא, ווייל ער געפינט זיך איצט אין דעם פעיאד פון אויפבליה פון זיין טאלענט און זיין שוישפּילער-קונסט.

מיכאלעסקא האט געבראַכט קיין פוילען דער בעקאנטער טעאטער-דירעקטאָר מאיר ווינדער.

געשאפען א קארטעל אין דער קאטאן-אינדוסטריע

(אג) פון זאקען - פאבריקאנטען - פערבאנד האבען מיר בעקומען פאלגענדע ערקלערונג: אלס רעזולטאט פון לאנגדויערענדע אונטערהאנדלונגען איז אין דער קאטאן-אינדוסטריע געקומען צו א פולשטענדיגען הסכם און עס איז געשלאָסען געוואָרען א קארטעל אין דער קאטאן אינדוסטריע. 95 פּראָצענט פון די פירמען האבען שוין בעלעגט קויציע. דער קארטעל נעמט ארום גאנצע הונדערט פּראָצענט פירמען פון דער קאטאן אינדוסטריע.

אין דער פערוואלטונג פון קארטעל זיצען אריין די הערען יוליש דאַם, בערנארד גרינאַך, אדאָלף קעבש, י. קאהאן, דיר. לעקיק, מ. זיידענוואורם און ב. שאפּיר.

איבערגעשניטען זיך די אדערן
אין זיך אויפגעהאנגען אויף דער גאַס — אין אַ טויער

(2) דער 23-יעהריגער אלפרעד קארבאווסקי (פּיעטריקאָווער 92) האָט זיך נאכטען ביינאכט א שיכור'ער צוריקגעקערט א היים.

ער איז צו צום טויער איבערגעשניטען זיך מיט א זשילעטקע די אדערן פון ביידע הענד, פארוואַרפען א שנור אויף די קראטעס פונ'ם טויער און זיך אויפגעהאנגען.

דורכגייער האבען איהם בעמערקט הענגען, האָט מען איהם ארונטערגענומען פון דער שטריק, און ארויסגערופען פאגאטאָוויע, וועלכע האָט איהם ערטיילט ערשטע הילף און איבערגעלאָזט אויפ'ן אָרט.

איין פויערטע דער'הרג'עט
און די צווייטע איז שווער פארוואונדעט

(2) אין דאָרף שטשאָרי, קאָנינער קרייז איז פאָס-געשעהן:

עס איז דאָרט אנגעגאנגען א לענגערע צייט א סכסוך, צוליב א בשותפות'דיגען וועג אויפ'ן פעלד צווישען דעם פארפאָלק אנטאָני און צעצילא סמאלארעק פון איין זייט, און עליאנארא פילארסקא מיט בראָניסלאווא ווישניעווסקא פון דער צווייטער זייט.

די מחלוקת'ן צווישען די צדדים, זענען דערגאנגען אזוי ווייט, אז עהערנעכטען זענען די סמאלארעקס מיט א האק און א היי-גאפּעל בעפאלען די צוויי פרויען—פילארסקא'ן דער'הרג'עט, און ווישניעווסקא'ן שווער פערוואונדעט.

דערנאָך גלייך איז דאָס מערדערישע פּאָרפאָלק ענטלאָפען.

מען האָט זיי אָבער געכאפּט און אריינגעזעצט אין טורמע.

פאנט-לאטעריע לטובת דער געזעלשאפט צו בעקעמפען ראַק

דינסטאג דעם 25 יולי, 10 א זייגער פריה, וועט אין לאָקאל פון דער לאָדזער געזעלשאפט צו בעקעמפען דעם ראַק, פּעטריקאָווער 175, פּאָרקומען די עפענטליכע ציהונג פון דער פאנט-לאָטעריע לטובת דער דערמאָנטער געזעלשאפט.

פאלשע קלאנגען
אז די רעוויזיאָניסטען נעהמען נישט קיין אנטייל אין די וואהלען

ה' זאב זשאבאָטינסקי און די היגע רעוויזיאָניסטישע ארגאניזאציע בעט אונז מיטצוטיילען, אז די קלאנגען וואָס מ'פּרובט צו פערשפּרייטען, אז די רעוויזיאָניסטען האבען בעשלאָסען נישט אנטייל צו נעהמען אין די וואהלען צום קאָנגרעס שטימען נישט מיט דער ווירקליכקייט.

אויפרוף
חברים פון „התאחדות"!

היינט דאַרף זיך ענטשיידען אין גאַנץ פוילען און אויך אין אונזער שטאָט דער גורל פון ציוניזם.

שאַרף און אונבּרחמנות'דיג שטעהט פאַר אונז די פראַגע: מיר אָדער זיי. דער אַרבייטס-ציוניזם אָדער דער רעוויזיאָניזם. דער ציוניזם פון פּאָרטשריט, פון סאָציאַלער גערעכטיגקייט, פון אַ גרויסער שליחות לגבי דעם פאָלק און לגבי דער גאַנצער מענשהייט אָדער אַ פאַשיסטישע קאַריקאַטור פון אונזער בעפרייאונגס-בעוועגונג.

פון דער געשלאָסענקייט פון אַרבייטס-ציוניסטישען פראָנט הענגט אָפּ אין אַ גרויסער מאָס דער רעזולטאַט פון היינטיגען ענטשיידונגס-קאַמף. יעדער פּרוּב צו שפּאַלטען איצט די רייהען פון אַרבייטס-ציוניזם און אויפשטעלען אַ בעזונדערע רשימה צו די וואַהלען — בעדייט אַ פערברעכען לגבי די הייליגסטע אינטערעסען פון ציוניזם. דעריבער רופען מיר אונטערגעשריבענע מיטגלידער פון דער פּאַרטיי צו אייך אַלע חברים, נישט קוקענדיג אויף די חליקי דעות צווישען אונז:

שטימט אַלע נאָר אויף דער ליסטע פון בלאָק פון אַרבייטענדען ארץ-ישראל נומער 5.

קיין איין שטים נישט אויף אַן אַנדערע ליסטע!

דאָס איז אונזער הייליגסטער חוב!

א. אַליוואַ, א. ביטקאָווסקי, פּראָפ. יונה בראַווערמאַן, אַ. געליבטער, א. גאָטעסגנאַדע, ביילה גרינבוים, ל. גרינפעלד, גדליה האָכענבערג, מאַטה וויצער, ח. זאַיאָנטשקאָווסקי, פּראָפ. ח. חאַראַנסקי, יוסף כלבגיעוויטש, ד"ר א. טאַר-מאַקאָווער, גרשון לעווטשיצקי, מ. בייגאָלד-בערג, בעלה ספּעקטאָר, ד"ר נתן עק, מאַג. ישעי' קאָרן, דיר. ש. רייגער, משה ראַכמאַן, מאַג רבקה שמולעוויטש, א. שניידער, ד"ר שמואל יוסף שוויג.

3881

1 — וועהלער, שטימט געגען צביעות און מאָדערנעם שבתי צבי'איזם
שטימט פאר דער ליסטע נומער 1

היינט הנחה-רייזע קיין קרינציץ און טרוסקאַוויעץ

ווי מיר האָבען שוין מיטגעטיילט, קומען היינט פאַר די אויספלוגען קיין קרינציץ און טרוסקאַוויעץ.

קיין קרינציץ אָפּפאָהר 9.40 אָוונט פון פאַבריקס-באַהן מיט אַ דירעקטען צוג, נומערירטע פלעצער, פּרייז 3 קל. 22.80, 2 קל. 34.20.

קיין טרוסקאַוויעץ. 8.08 אָוונט פון קאַלישער-באַהן מיט אַ דירעקטען שנעל-צוג פון פּזשעמישל קיין טרוסקאַוויעץ, נומערירטע פלעצער, פּרייז 3קל. 26.90, 2 קל. 38.10.

היינט 9.40 אָוונט קומט פאַר אַן'אָפּפאָהר קיין איוואָניטש.

אויף די אַלע אויספלוגען קען מען בעקומען בילעטען נאָר היינט פון 10 ביז 12 בייטאָג אין ביוראָ פון „וואַגאָן-לי-קוק" פּיעטרקאָווער 64.

רייזעס און אויספלוגען מיט ספּעציעלע צוגען

די ערשטע איינגעפיהרטע, פון די זעהר פאָפּולערע אויספלוגען מיט די ספּעציעלע צוגען דורכ'ן היגען ביוראָ פון „וואַגאָן-לי-קוק" האָט אַרויסגערופען אַ צופרידענהייט ביי היגע בעפעלקערונג, וועלכע ווייסט זיי אָפּצושאַצען די גרויסע מיה פון דער אויבענדערמאָנטער געזעלשאַפט, וועלכע פערשאַפט ביליגע טוריסטיק און לאַנדקענטשאַפט. כדי דייטליך צו בעווייזען די ווייטגעהענדסטע בעמיהונגען מצד דער געזעלשאַפט „וואַגאָן-לי-קוק" איינע זיך ווענ'ן צו בעקענען מיט די קוליסען פון די רייזעס.

די דערמאָנטע אויספלוגען זענען מייסטענס פערבונדען מיט דעזיצטען, און זענען גיכער פראַפּאַגאַנדע אויספלוגען, און אויך צוליב דעם, וואָס דער געזעלשאַפט בלייבט קוים 1 זל. ברוטאָ פון אַ בילעט.

ס'איז גאַר נישט קיין וואונדער וואָס אין אַ סך פאַלען פון אַ קליינע פּרעקוועניץ מוז די געזעלשאַפט דעקען די הוצאות פאַר די נישט פערנומענע פלעצער, ווייל זי וויל נישט דערלאָזען, אַז די גאַנצע אימפּרעזע זאָל אָפּגעלייגט ווערען, די גרעסטע אָנגעווייטיגסטע פראַגע איז דאָס, וואָס די אַנטיילנעמער אין די אויספלוגען קומען אין דער לעצטער מינוט אין ביוראָ אויסקויפען אַ בילעט, און דאָס פּעראורזאַכט דעם מיספּעראָלג צוליב דער נישט אָרגאַניזירטקייט פון דער אימפּרעזע, אפילו די באַהן הנחות ביי אַ קליינע פּרעקוועניץ העלפען אויך נישט.

די טעטיגקייט פון דער געזעלשאַפט „וואַגאָן לי-קוק" ענטוויקעלט אין לאַנד די טוריסטיק און גיט דעם מאַקסימום לוקסוס, גיט הנחות, ביים בעזוכען טוריסטישע געגענדען.

אויספלוג קיין אַפריקאַ, טערקיי און גריכענלאַנד

דורך דער בעמיהונג פון היגען „וואַגאָן-לי-קוק" ווערט אָרגאַניזירט אַנ'אויספלוג מיט דער שיף S. S. Polonia קיין אַפריקאַ, גריכענלאַנד און טערקיי. די צייט וועט דויערן 21 טעג. דער אָפּפאָהר פון גדיניע קומט פאַר דעם 2 סעפּטעמבער צוריקקעהר קיין לעמבערג דעם 23 סעפּטעמבער. דער פּרייז פון אַ קאַבינע איז פון 600 זל. ביז 1200 זל. דער פּרייז פון דער שיפסקאַרטע נעמט אַרום פולשטענדיגע אויסהאַלטונג דורך דער רייזע אויף די פּאַרטען און די קאָסטען פון די פּעסער, אויסלענדישע וויזעס, באַהן 2-טע קלאַס פון קאָנסטאַנץ ביז לעמבערג. איינשרייבונגען נעמט שוין אָן דאָס היגע רייזע-ביוראָ „וואַגאָן-לי-קוק", פּיעטרקאָווער 64, פון 9 פריה ביז 9 אָוונט אָהן איבעררייס.

היינט און פאלגענדע טעג!

TOMMY BOY

רעזשי: Charles Brabin

אין די הויפּט-ראָלען:

CLARK GABLE

MADGE EVANS

ERNEST TORRENCE

אויסער'ן פּראָגראַם: קלאַנג-צוגאבע און אקטואַליטעטען.

אָנהייב 4.30 נאָכמיטאָג, לעצטער סעאַנס 10.10 אָוו. שבת און זונטאָג 2.30 בייטאָג.

דער זאַל איז מעכאַניש ווענטילירט.

מען זוכט דאלארען
עס ווערט ערוואַרט אַ נייע שטייגערונג

(אג) אויפ'ן לאָדזער געלד-מאַרק זענען נעכטען געמאַכט געוואָרען זעהר ווייניג טראַנזאַקציעס. נישט קוקענדיג, וואָס נעכטען איז געווען שבת, איז די נאָכפראַגע אויף דאָלאַרען געווען גאַנץ גרויס. עס האָט אָבער געהערשט א פאָלשטענדיגער מאַנגעל אין אָנבאָט. די ידיעות, וואָס זענען געקומען פון אויסלאַנד וועגען איבערוואַרפען זיך מצד די שפּעקולאַנטען פון רויה-שטאָפען און עקציעס אויף דאָלאַרען ווערט דאָ בעטראַכט אַלס א סמן, אַז דער דאָלאַר וועט איצט ווידער אָנהויבען צו שטייגען. אין פּריוואַטען פערקעהר איז דער קורס פון דאָלאַר נעכטען געווען 6,30 – 6.34 זל.

פערשוואונדען געוואָרען אַ 16-יעהריג פויערן-מיידעל

(2) יאַן וואַלטשיק, אַ רייכער פויער פון דעם דאָרף ברודזעוו (קולער קרייז) האָט געמאָלדען אין דער פּאָליציי, אַז מיט עטליכע טעג צוריק איז פער שוואונדען געוואָרען זיין 16-יעהריגע טאָכטער העלענאַ.

לכתחילה האָט מען גערעכענט, אַז זי געפינט זיך ביי קרובים, אָבער אַז עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, דאָס מען האָט זי אין'ערגיץ ביי קרובים נישט געזעהען, האָט מען זי אָנגעהויבען צו זוכען.

זי האָט קיין בריף נישט איבערגעלאָזט, און עס איז, אַ סברא, קיין שום סיבה נישט געווען, אַז זי זאָל אַוועק פון דערהיים. 2

גאַסטשפּילען פון מ. מיכאלעסקא און בעטי סימאנאוו אין סקאַלא

דינסטאַג קומט פאָר די פייערליכע פּרעמיערע פון דער אַמעריקאַנער אָפּערעטע אין 3 אַקטען (6 בילדער) „דער לעצטער טאַנץ" פון ל. פריימאַן, מוזיק אָלשאַנעצקי מיט דער בעטייליגונג פון בעריהמטען אַרטיסט מיכאל מיכאלעסקא און די אַמעריקאַנער אָפּערעטען-זינגערין בעטי סימאנאוו אין די הויפּטראָלען. צו דעם לאָדזער אַנסאַמבל זענען צו אַנגאַזשירט געוואָרען די ליבלינגע אַ קורץ, יוסף סטרוגאַטש און אַלאַ שליפּקאָוויטש.

„די יודישע באַנדע" מאָרגען אין העלענאָוו

צוליב דעם, וואָס די נעכטיגע פאָרשטעלונג פון „די יודישע באַנדע" האָט געהאַט גרויס ערפאָלג, גיט די „באַנדע" נאָך איינאַונאַיינציגע געזעגנונגס-פאָרשטעלונג' מאָרגען מאָנטאַג אין פּאַרק „העלענאָוו".

אַ חוץ די באַנדע-פאָרשטעלונג וועט פון האַלב 6 אָן שפּילען דער סימפאָנישער אָרקעסטער אונטער די דירעקציע פון ה' ט. רידער.

ראַדיאָ-פּראָגראַם
זונטאַג, דעם 23 יולי 1933

10,00 גאָטעסדינסט. 11.57 צייט סיגנאַל. 12'05 טאָג פּראָגראַם. 12.10 קאָמוניקאַט. 12,15 מוזיקאַלישער פריהמאָרגען. 2,00 פעליעטאָן. 3.05 מוזיק. 4,00 פאַר יוגענד. 4,15 פאַר קינדער. 4,30 געזאַנג. 5,00 פאָרלעזונג. 5.15 קאָנצערט פון פוילישע פאָלקס מוזיק. 6,35 פּראָגראַם אויף מאָרגען. 6,40 פערשידענעס. 6,55 ספּאָרט. 7,00 גראָטעסק. 7,40 פּאָסט קעסטעל. 8,00 קאָנצערט. 8,50 אָוונט נייעס. 9.00 געזאַנג. 10,00 טאַנץ מוזיק 10,25 ספּאָרט. 10,45 קאָמוניקאַטען. 10,40 מוזיק.

* * *

פון אויסלאַנד.

11,30 וויען, קאָנצערט. 2,40 הילווערסום, קאָנצערט. 5.15 שטראַסבורג, אָפּערע. 7,30 ריגע, קאָנצערט. 9,00 שטאָקהאָלם, קאָנצערט. 8,30 מיילאַנד, אָפּערעטע. 8,30 שטראַסבורג, אָפּערע.

וויכטיג פאַר הויזבעזיצער!

אַנ'ענערגישער יונגערמאַן, לאַנג-יעהריגער אַדמיניסטראַטאָר פון הייזער נעמט אָן נאָך איין הויז אין אַדמיניסטראַציע. 9886

אָפּערטען אין אַדמ. אונטער „Gwarancja"

Dr. med. **H. LUBICZ**

ספּעציאַליסט פאַר ווענערישע און געשלעכטס-קראַנקה.

צוריקגעקעהרט

צענעלניאַנאַ 7, טעל. 141-32.

נעהמט אָן פון 8–10 פריה, פון 12–2 נאָכמ. און פון 5–8 אָוונד, זונטאָג פון 9–11 בייטאָג.

מיר האבן פערקלענערט

די פרייזן פון די אפאנקעס!

~~10.-~~ 8.-

Art. 8165-14

אפאנקעס פון לייוואנד און לעדער ועגען די אנגענעהמסטע און דערצו זעהר ביליג.

~~12.-~~ 10.-

Art. 8965-93

א שעהנע אפאנקע צו דער זומער-קליידונג אין עטליכע פארבען. לייכט — לופטיג.

~~16.-~~ 14.-

Art. 8485-73

א זעהר אריגינעלער קאמבינירטער מאדעל אין פערשידענע קאלירען. האלב-הויכער לאקירטער אבצאס.

~~12.-~~ 10.-

Art. 1137-27

עלעגאנטע מענער-האלב-שיך פון גרויען לייוואנד, מיט לאקיר בעפוצט, זענען די ענטשפרעכענדסטע צום זומער-שפאציר.

צו זומער-שיך עמפעהלען מיר אונזערע טעניס-שקארפעטען:
פאר קינדער: 40 גר. 50, 60, 90 גר.
פאר דאמען: 60 גר. און 1.20 זל.

Bata

FABRYKA W CHEŁMKU.

„AJA" Fabr. chem.-farm. w Przemyślu

SÓL PIELGRZYMÓW

Usuwa odciski zgrubienia skóry zapobiega poceniu pieczeniu i swędzeniu nóg.

DO KĄPIELI NÓG

Ceny sprzed.: Cà 40 gram. 0.40
" 125 " 0.75
" 1/4 klg. 1.50

גאנץ לאדז ניט צו רייניגען,

וואשען און פארבען אין די בעקאנטע אין לאדז

כעמישע וועשעריי פון F.ROZENBERG

Łódź, Pomorska 7 i Piotrkowska 36

פערקלענערטע פרייזען! TEL. 167-49

אויפפרישען אוין פרעסען א גארניטור 1.75 זל. הויזען 90 גר. פאלטען 1.30 זל. עס הערט בעזמשונגט דער גלאנץ פון דער נאטורפארבע מיט א גאך בין איצט נישט בעקאנט כעמיש מיטעל.

השען א קאלנער 20 גר. א העמד 80 גר. קומט און איבערצייגט אייך!

וועריקשטעל שירמס — פון — און שפאציר-שטעקענס

ס. פייגענבוים

לאדז, נארוטאוויטשא 19

עמפפעהלט אין א רייכען אויסוואהל פון קאלירטע דאמען- און מענער-שירמס און שטעקענס צו קאנקורענץ-פרייזען. נעהמט אן אלערליי רעפאראטורען פון שירמס און שטעקענס.

דער גוט-בעקאנטער קינסטלערישער פאטאגראפישער אטעליר

„Polonja"

11 יערזשעגא 11

(צופאהר מיט'ן טראמוואי 3)

פיהרט אויס די נייסטע קינסט-לערישע אויפנאהמען צו פערקלענערטע פרייזען!

פוט אטעליער

„POLONJA"

11 Jerzego 11

wł. GUTERMAN.

שלאסעריי-ארבייטען,

ווי אויך אויטאגענישע שווייסונגען, מעטאל-בעארבייטונגען, מא-שינען-טיילען

פיהרט אויס ביליג

J. REDER, Łódź

קאנסטאנטינער 11/13

א לאנגיעהריגער

מיליטער-בעאמטער

ערטיילט אייך עצות און אנווייזונגען פאר צוריקגעקומענע פון אויסלאנד וועלכע האבען צוליב וועלכע עס איז סיבות נישט דורכגעמאכט דאס מיליטער-דינסט. :—: ספעציאליסט אין שרייבען פון ביטעס פאר

אלינציגע שפיזערס

ב. מאז פיעטריקאווער 10

פייער און גנבות

פערזיכערונגען

אויף לייכטע בעדינגונגען ערלעדיגט שנעל און פינקטליך דאס בעקאנטע פערזיכערונגס-ביורא

שיינבערג,

39 פילסודסקיעגא 39.

טעל. 129-04.

בעמערקונג: אנגענומען ווערען אגענטען געגען פראוויזיע און פעסטע געהאלט טעגליך פון 8—11 פארמיטאג. 3791

כירורגישער קאבינעט

Dr. Szreiber

איז געווארען איבערגעטראגען אויף

Narutowicza № 9

tel. 122-95.

אפעראציעס, אפאטערונגען, הלדס ושילאקעס או"וו

לעטשניצע-פרייזען

נעהמט אן פון 2—3 נאכמ. און פון 7 — 8.30 אוו.

שייטלען

מיט פאריזער שרינדעי

ווי אויך פערטיגע שייטלען ווערען ערשטקלאסיג און רעיעל אויסגעארבייט

צו ביליגע פרייזען

אנדולאציע און מאניקור

ביי קערש, סווערראווא 15

כירורגישער קאבינעט

Dra med.

M. Kantora

איז געווארען איבערגעטראגען אויף זשעלאנא 5

טעל. 112-22

נעהמט אן פון 1—3 און פון 6—8 אוו.

לעטשניצע-פרייזען.

לעטשניצע כראברענא 4 רוג זגערזשער 87

נעהמט אן קראנקע פון אלע ספעציאליסטען

וויזיט 3 זל.

רענטגענאלאגישער קאבינעט. 3371

אכטונג, בארוט!!!

די איינציגע

פוילישע-יודישע ביבליאטעק

א. ג. פון א. איזענשלאס

לימאנאווסקיעגא 15

פראקלאמירט א ביליגען חודש אהן קויציע. חודש-אפצאל פאר ארבייטסלאזע נור 40 גר.

א גרויסער אויסוואהל פון נייע ביכער.

די ביבליאטעק איז אפען יעדען טאג (חוץ דינסטאג) פון 7 ביז 10 אוונט.

אכטונג!

געגען שווייס פון די פיס

טויזענטער מענשען האבען זיך שוין אין בערצייגט, אז פאר א פאר גראשען געגען שווייס פון די פיס. אויך צו אדטשיס-קעס, ווי אויך א גוט מיטעל צו וואנצען

פאר א פאר גראשען א פלעשעל.

געדענקט גוט דעם אדרעס: סטארי-רינעק № 1 ביים ציימונגס-פערקויפער

וועלניארזש.

היט אייך פאר נאכגעמאכטע.

אויך פיעטריקאווער ראג צעגעלניאנע נעבען גאלאנטעריע-געוועלב ביים ציימונגס-פערקויפער.

אענצעל צימער

פון זאפארט געזוכט

אין דער געגענד פון בושעזשינער ביז פאמארסקא און די זייטען גאסען ביז צו די 20-ער נומערן מיט א בעזונדערען איינגאנג אפערטען אונטער P.W. אין אדמ.

לעטשניצע

זגערזשער 17

נעהמט אן קראנקע אין אלע ספעציאליסטען

פון 9 פריה ביז 7 א זייגער אוונט.

וויזיט 3 זל.

אנ'אפווארפער

א יונגעל, וואס קען אפווארפען טעקסט יודיש, קען זיך מעלדען אין דער אדמיניסטראציע פון דער ציימונג.

קליינע אנאנסען

1 זלאטי

אנאנס ביז 15 ווערטער

פרייע פאסטענס

קוואליפיצירטע סוויטער-ניי-הערינס ווערען פון זאפארט געזוכט לאגעוויניצקא נומ' 12, אין הויף, רעכטס. 3869

א יעהרליכען פאסטען געגען קליינע קויציע קען בעקומען א קוואליפיצירטע פאראנטווארטליכע סקלעפאווע. מעלדען זיך פיעטריקאווער 21, פראנט, 1. שט. אין דער כעמישער וועשעריי. 4870

ראקאלען

א לעצט צימער צו פערמיטען פאר 2 יונגעלייט אדער פאר א יונג פארפאלק פאר מאנאטליכען אפצאהל. — זאכאדניא 33, פארטער, רעכטס.

Mieszkanie 3-pokojowe, 6-cio pokojowe, lokale parterewe na fabryczkę, garaż, suche piwnice do wynajęcia, Południowa 28.

א גאלדענער האנדעלס-פונקט א גרויס געוועלב אין הויף צום פערדינגען און אויף א וואוינונג פון בעלד אהן אבטרעט-געלד איבערצוגעבען ביליג. פאסטסיע אויף 2 פראנטען אויף שילדען. צו ערפאהרען קאשטשעלנא 3 ביים זייגערמאכער. 3820

א שטוב געאייגנעט אויף א געשעפט פעטריקאווער גאס צווישען שרודמיעסקא און זאוואדזקא פון זאפארט אוועקצוגעבען. צו ערפאהרען אין אדמינ.

זאפארט איבערצוגעבען א צימער און קיך און א געוועלב אין הויף. צו ערפאהרען ביי עדעלמאן, נאוואמיעסקא 22

צו פערמיטען איינצעלנע שטובען אויף פראנציסקאנער גאס. צו ערפאהרען אויף פאמארסקא 35, ביי א. צוקערמאן.

איך זוך א וואוינונג, בעשטעהענד פון 3 צימערן און קיך מיט אלע בעקוועהמליכקייטען אין צענטרום שטאדט, נישט העכער פון 2-טען שטאק, עווענטועל צו טוישען פאר 2 צימער און קיך. מעקלערס נעווינשען. צו ערפאהרען אין אדמ.

פערשידענעס

א לאדזער א לאנגיעהריגער לייטער פון א קראקאווער קאמיסיאנס-לאגער פון א היגער אנגעזעהענער פירמע, וואלינט איצט אין קראקא זוכט פערטרעטונגען פון ביימוואל-אויסארבייטונגען, ערשטקלאסיגע רעפערענצען, אפערטען אונטער M. M. אין אדמינ. 3821

ענטשולדיגונג. דערמיט ענטשולדיג איך זיך פאר די ארבייטער פון מיין ווארשטאט און פאר דער ארגאניזיר-קאמיסיע פון מענער-מאגאזין-ארבייטער (זאוואדזקא 1) פאר מיין נישט טאקטישע האנדלונג לגבי אנ'ארבייטער. איך פארזיכער, אז מעהר וועט זיך אזעלכעס נישט איבערחזר'ן. מיט אכטונג

א. וויערניק, זאכאדניא 30. 3868

Lekarz-Dentysta

Jakób Karmazyn

2 Południowa 2

צוריקגעקעהרט.

נעמט אן פון 9—1 און פון 3—7 נאכמ.

Dr. med.

M. TAUBENHAUS

פרויען-קראנקהייטען און אקושעריע

זגערזשער 11, טעל. 246-09

נעהמט אן פון 4—8 אוונט.

קלעפסידרעס

צו זעהר ביליגע פרייזען

נעהמט אן די דרוקעריי פון

„נייעם פאלקסבלאט"

די קלעפסידרעס ווערען אין משך פון 1 שעה אויסגעפערטיגט און פונאנדערגעקלעבט איבער שטאט.

אנאנסען-פרייז פאר א מילימעטער-שורה

פאר'ן טעקסט—8 גר.	פריינטאג און ערב-יו"ט—24 גר.	אין דער זייט	שפאלטען
אין טעקסט—40	„	60—	„ 4
זאכ'ן טעקסט—12	„	18—	„ „

אויסער דער שטאדט 50 פראצ. טייערער, אויסלאנד 100 פראצ. טייערער. מעלדונגען — 10 גר. א ווארט

נעקראלאגען—20 גר. א מ/מ (אין דער זייט) שפאלטען קליינע אנאנסען ביז 15 ווערטער 1 זל. יעדעס מעהרערדיגע ווארט — 10 גר.

אבאנאמענטס-פרייז:

אין לאדז — 4 זלאטעס א חודש מיט צושטעלען א היים. אויף דער פראווינץ — 5 זל. א חודש; אין אויסלאנד 7 זל. אמעריקא—1 דאל.

מאנוסקריפטן, וועלכע ווערן נישט געדרוקט, ווערן נישט צוריקגעשיקט. ... אין פרינציפיעל דעם אינהאלט פון דער אנאנס בערעכטיגט נישט צום איבערדריקען די אנאנס אדער צוריקצוצאהלען פאר דעם אנאנס

פאר'ן אינהאלט און מאר מין פון די אנאנסן איז דער פערלאג נישט פעראנטווארטליך. די אדמינ. איז אפען בייטאג און ביינאכט.

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg
Czcionkami i druk. rotac. „Najer Folksblatt", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman